

LAUREA AMMATTIKORKEAKOULU

Sosiaalialan koulutusohjelma (Laurea Tikkurila, sote), SSV10KN

LAUREA-AMMATTIKORKEAKOULUN OPETUSSUUNNITELMAT, YLEINEN KUVAAUS

Oppimiskäsitys Laureassa

Ammattikorkeakoulun lakisääteisinä tehtävinä ovat tutkimus- ja kehittämistehtävä, aluekehitystehtävä ja pedagoginen tehtävä. Näiden tehtävien integroiminen on suunnannut Laureaa etsimään ratkaisuja, jotka parhaiten mahdollistavat asetettuihin haasteisiin vastaamiseen. Päämääränä ovat meiltä valmistuvat, tutkintojen edellyttämät osaajat, jotka ovat myös oman työnsä ja työelämän tutkivia kehittäjiä sekä sellainen tutkimukseen perustuva työelämäosaamisen kehittämistyö, jonka vaikutukset näkyvät toimintaympäristöissämme.

Tuloksena on korkeakoulujen arviointineuvoston palkitsema Learning by Developing -toimintamalli, joka tarkoittaa oppimisprosessin ja työelämlähtöisen kehittämishankeprosessin yhteensovittamista. Kehittämishanke rakentuu kumppanuusperiaatteelle, joka tarkoittaa sitä, että opiskelijat, opettajat ja työelämän asiantuntijat yhdessä työskentelevät hankeympäristössä. Oppiminen etenee hankkeen etenemisen myötä. Kun lähtökohtana on aito, työelämlähtöinen, tutkimukseen kytkeytyvä kehittämishanke, oppiminen sisältää niitä osaamisen vaatimuksia, joita opiskelijan tuleva ammattikorkeakoulututkinto edellyttää.

Tietoyhteiskunnan jäsenenä olemme tietotulvan keskellä. Tietoa ei enää tarvitse antaa, tärkeintä on oppia käsittelemään ja valitsemaan merkityksellinen tieto, jota voi hyödyntää ja soveltaa omassa oppimisessa ja kehittämishankkeessa. Ammattikorkeakoulussa on tärkeää myös taitavaksi osaajaksi kehittyminen. Kehittämishankkeeseen osallistuminen mahdollistaa aitoihin työprosesseihin osallistumisen ja työvälineiden haltuun ottamisen käsitteinä ja taitoina. Työelämlähtöisessä kehittämishankkeessa yksilö ja hankeyhteisö oppivat. Lisäksi kehittämishanke tuottaa uutta osaamistietoa työelämän kehittämiseksi ja uudistamiseksi.

Oppimisympäristöt

Laurealainen oppimisympäristö mahdollistaa osaamisen kehittämisen oppijalle, organisaatiolle, alueelle ja kumppaneille. Oppimisympäristö on fyysinen ja psyykinen tila, joka ilmentää kehittämistoiminnan toteuttamisen kulttuuria, henkeä, aikaa, yhteisöä ja käytännettä muodostaen siten osaamisen kehittämisen kokonaisvaltaisen toimintaympäristön. Osaamisympäristön tavoitteena on mahdollistaa oppimistulosten syntyminen ja tukea uuden osaamisen luomista ja kehittämistä sekä vuorovaikutusta toimintaympäristön kanssa. Oppimisympäristöt toteuttavat Laurean tavoitteellista kehittämistyötä.

Oppimisympäristöissä hyödynnetään sisäisiä ja ulkoisia verkostoja sekä ollaan jatkuvassa vuorovaikutuksessa työelämän kanssa. Uudet tiedot ja taidot hankitaan aidoissa ongelmanratkaisu- ja kehittämistehtävissä, jotka tuovat reaali maailman kompleksisuuden osaamisen kehittämisen kohteeksi. Alueellinen vaikuttaminen lisääntyy rikastuttavien yhteisöjen ja niiden muodostamien verkostojen toiminnan kautta. Hankkeiden myötä opitaan verkostotoiminnan perusteita, sosiaalisuutta ja kommunikointia alan asiantuntijoiden kanssa. Työelämän ja opintojakson toisiaan kohtaava rajapinta on tärkeä kehittäjäksi kasvamisen ja osaamisen kehittämisen kannalta. Kehittäjäksi kasvatetaan tekemällä kehittämistyötä ja olemalla vuorovaikutuksessa osaamisverkostoissa.

Opiskelussa käytetään monipuolisesti tietolähteitä ja välineitä. Opiskelussa interaktiiviset oppimisympäristöt luovat puitteet mahdollistaen oppimisen strukturoinnin siten, että opiskelu tarjoaa tilanteita, haasteita ja välineitä, jotka auttavat oppijaa hyödyntämään omia ajattelun resurssejaan. Toiminta muodostuu jatkuvaksi ongelmanratkaisuprosessiksi, jossa korostuu tutkiminen, kehittäminen ja uuden osaamisen tuottaminen. Tietoisella ja systemaattisella kehittämistyöllä tuotetaan hanketta eteenpäin vieviä ideoita ja käytäntöjä ja synnytetään uutta osaamista. Tuloksena syntyy luomus, uusi toimintatapa, malli tai tuote.

Uutta luovien prosessien syntyminen helpottuu rakenteissa, joissa on tilaa vapaamuotoiselle luovuudelle, innovatiivisuudelle ja eri toimijoiden sisäisen motivaation kohteina olevien asioiden edistämiseksi. Toiminnassa on merkityksellistä yhteisöllisyys sekä oppimisen sosiaalinen ja kulttuurinen ympäristö. Merkittävää on luoda osaamisen kehittymistä edistävä ilmapiiri, spirit, kehittämisen henki.

Kehittämistyö toteutuu hankkeina, joissa yhdistyy eri koulutusohjelmien osaaminen. Toteutusryhmät muodostetaan opiskelijoista, harjoittelijoista, opettajista sekä työelämän asiantuntijoista siten, että keskinäinen osaamisen

vuorovaikutus kohtaa käytännön tasolla. Hankkeissa opiskelijat suorittavat opintojaksoja, harjoittelua tai tekevät opinnäytetöitään. Ryhmissä opettajat eivät organisoivat valmiiksi hanketoimintaa ja aseta sille tavoitteita, vaan tiimin jäsenet vastaavat yhdessä hankkeen tavoitteista ja toiminnasta. Opiskelija saa kokemuksen asiantuntijakulttuurista ja täysvaltaisena asiantuntijana toimimisesta. Opiskelijan itseohjautuvuus kasvaa ja hän asettaa itse tavoitteita itselleen. Tällöin hanketoiminta mahdollistaa ylärajattoman oppimisprosessin, jossa ei synny opetussuunnitelman, oppikirjan tai opetustoiminnan muodostamaa lasikattoa oppimiselle. Kehittämistoiminta mahdollistaa yksilöllisyyden opinnoissa.

Käytännön sovellukset uudenaikaisista oppimisympäristöistä ovat yhteisön innovaatioympäristöinä toimivat, verkostoissa toteutettavat hankkeet ja projektit sekä erilaiset oppimis- ja kehittämistoiminnalle suunnitellut toimintatilat, osaamiskeskittymät ja kehittämislaboratoriot. Työmuotona on jaettuun asiantuntijuuteen pohjautuva yhteistoiminta, jota tukee osaamisen jakamisen menetelmät: ohjaus ja opetustuokiot, havaintoesitykset, tiimipalaverit, palautetilaisuudet ja seminaarit.

Opiskelija

Työelämälähtöisessä tutkimus- ja kehittämishankkeessa kumppanuus tarkoittaa opettajien, työelämäosaajien ja opiskelijoiden yhteistyötä. Yhteistyössä on lähtökohtana kehittämishankkeeseen vastuullinen sitoutuminen. Kaikki osalliset nähdään oppijoina, koska kehittämishankkeessa tavoitellaan muutosta, jotakin uutta. Kumppanuus tarkoittaa myös keskinäistä kunnioitusta ja erilaisen osaamisen arvostamista. Kehittämishankkeen eteneminen edellyttää osaamisen jakamista ja rakentamista erilaisista asiantuntijuuksista. Opiskelija on mukana yhteistyökumppanina, joka kartuttaa omaa osaamistaan työvälineitä hankkien ja erilaisiin tutkimus- ja kehittämishankkeisiin osallistuen. Osaaminen rakentuu tulevaa tutkintoa vastaavasta tutkittuun tietoon perustuvasta tietämisestä, ammatillisen kontekstin ymmärtämisestä, tekemisen osaamisesta ja erilaisten työelämätilanteiden hallintataidoista. Yhteistyökumppanina toimiva opiskelija rakentaa itselleen oman oppimissuunnitelman tavoitteineen siten, että tunnistaa ne osaamisen vaatimukset, joita kehittämishankkeeseen osallistuminen edellyttää ja tunnistaa myös osaamisen, jonka saavuttamisen hankkeeseen osallistuminen mahdollistaa. Kehittämishankkeessa opiskelija oppii yksilönä ja on mukana yhteisön yhdessä oppimisessa sekä uuden osaamistiedon tuottamisessa.

Opettajuus

Opettajan rooli kehittämishankkeessa voidaan kuvata myös osaamisensa asiantuntijana, osallistujana ja pedagogisena ohjaajana, joka mahdollistaa opiskelijoiden kasvamisen ja kehittymisen työelämäosaajiksi. Laurean opettajat ovat toisinsanoen sekä tutkijoita- ja kehittäjiä, aluekehitysvaikuttajia että pedagogeja. Kehittämishankkeessa toimitaan ja tehdään yhdessä, mikä muuttaa opettajan roolin osaamisen siirtäjästä osaamisen kehittämisen ohjaajaksi.

Tutkijoina toimivien opettajien tutkimusraportit osoittavat kehittämishankkeiden vaikuttavuuden työelämäosaamisen uudistajana ja kehittäjänä. Osa opettajista toimii kehittäjinä, jotka vastaavat kehittämishankkeen prosessien tunnistamisesta ja eteenpäin viemisestä. Kolmas rooli opettajille löytyy työpajoista, joissa välittyy ja siirtyy kulttuuripohjainen tieto ja joissa opiskelijat saavat työvälineitä haltuunsa. Opettajuus sisältää myös työelämäkumppanuuden. Kehittämishankkeeseen osallistuvat työelämän asiantuntijat tuovat mukanaan työelämäosaamisessa olevan tiedon, opettajat varmistavat osaamista selittävän tutkitun tiedon läsnäolon ja yhdessä tuotetaan uutta osaamistietoa työelämän kehittämiseksi ja uudistamiseksi.

Osaamisen arviointi

Osaamisen arviointi kehittämishankelähtöisessä oppimisessa ohjaa tulevia valintoja sekä osoittaa asetettujen päämäärien saavuttamisen. Osaaminen tunnistetaan tieto-, taito- ja arvo-osaamisena, ja kokemuksellisenä osaamisena, joihin sisältyy yksilön ja yhteisön osaaminen. Kehittämishankkeessa arvioidaan yksilön ja hankeyhteisön oppimista, kehittämishankkeen prosessien etenemistä ja merkitystä sekä saavutettuja tuloksia.

Osaamisen arviointi perustuu opetussuunnitelmassa esitettyihin tavoitekuvauksiin. Tavoitteet kertovat, mitä osaamista opiskelijoilta edellytetään tutkinnon saavuttamiseksi. Teemat kuvaavat koulutusohjelmakohtaisen substanssiosaamisen, joka saa erityistä syvyyttä, kun opetuksessa samalla tuetaan yleisten kompetenssien kehittymistä. Yleisten kompetenssien oppiminen varmistaa ammattikorkeakoulutasoisen, ammatillisen sivistyksen rakentumisen ja teemojen osaamisen saavuttaminen puolestaan työelämäosaamisen rakentumisen. Yleisten kompetenssien osaamistavoitteet kuvataan kolmitasoisesti. Opiskelija - yhdessä ohjaava opettajan - kanssa valitsee ne tasot, jotka hän kustakin yleisestä kompetenssista haluaa saavuttaa. Nämä ohjaavat oman oppimissuunnitelman

laatumista. Yleisten kompetenssien osaaminen arvioidaan laadullisesti, portfolioiden avulla. Opintojaksot arvioidaan myös arviointinumeroin 1 – 5. Osaamisen arviointi esitetään opiskelijan tutkintotodistuksessa. Yleisten kompetenssien arviointi tulostuu opiskelijan tutkintotodistuksen liitteeksi.

LAUREAN YLEISET KOMPETENSSIT

Laurean yhteiset kompetenssit, yleistä

Alan ydinosaamisen lisäksi Laureassa on määritelty viisi sellaista yleistä osaamisaluetta, joiden hallitseminen on kaikkien alojen ammattilaisille tärkeää. Näitä osaamisalueita kutsutaan yleisiksi kompetensseiksi. Yleisiä kompetenssien osaamista kehitetään opintojen aikana ja osaamisen taso myös arvioidaan.

Opetussuunnitelman yleisten kompetenssien määrittely on tapahtunut analysoimalla tulevaisuuden työelämässä tarvittavaa eri alojen yhteistä osaamista.

Kaikille koulutusohjelmille yhteisiä yleisiä kompetensseja ovat

- eettinen osaaminen
- globalisaatio-osaaminen
- innovaatio-osaaminen
- reflektio-osaaminen
- verkosto-osaaminen.

Yleiset kompetenssit kytkeytyvät tiiviisti opintojaksojen sisältöihin. Yleisien kompetenssien osaamista jäsennetään tasojen avulla. Jokaisen yleisen kompetenssin kohdalla on erotettu henkilökohtaisen osaamisen taso, organisaation kehittämisen taso sekä yhteiskunnallisen uudistamisen taso. Yleisten kompetenssien tavoiteltavat osaamistasot on määritelty kunkin koulutusohjelman opetussuunnitelmassa. Kaikkien Laurean opiskelijoiden edellytetään saavuttavan vähintään henkilökohtaisen tason osaaminen kaikissa yleisissä kompetensseissa. Monien yleisten kompetenssien kohdalla yhteiskunnallisen uudistamisen tason osaamisen saavuttaminen mahdollistuu vasta ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon yhteydessä.

Eettinen osaaminen

Moraali viittaa yksilön käsityksiin hyvästä ja oikeasta, kun taas etiikka viittaa sellaisiin moraalikäsityksiin, joista yksilö on tietoinen ja joihin hän sitoutunut. Etiikka on systemaattinen yritys ymmärtää moraalikäsitteitä; eettisiä sääntöjä ja periaatteita, hyveitä ja arvoja. Eettisessä osaamisessa moraalit ja etiikka kytkeytyvät keskeisesti toisiinsa, koska opiskelijan moraalinen kompetenssi luo perustan hänen eettiselle kompetenssilleen. Eettinen osaaminen koostuu neljästä eri komponentista (1) eettisestä herkkyydestä (2) eettisestä motivaatiosta ja (3) moraalis-eettisestä ongelmanratkaisusta ja (4) eettisestä toimeenpanotaidosta.

Jotta opiskelijan toiminta olisi eettistä, hänellä täytyy olla herkkyyttä havaita tilanteeseen sisältyvä eettinen ongelma. Eettinen herkkyyden tarkoittaa taitoa tunnistaa kunkin osapuolen erityispiirteet, tarpeet, oikeudet ja velvollisuudet. Se sisältää tietoisuuden siitä, kuinka oma toiminta vaikuttaa toisten ihmisten hyvinvointiin sekä erilaisten mahdollisten toimintalinjojen ja niiden seurauksien kuvittelun ja ennakkoinnin kullekin osapuolelle. Empatia- ja roolintottotaidot ovat eettisen herkkyyden ydin. Opiskelija tarvitsee myös tietoa keskeisten asiakasryhmien erityispiirteistä ja alan keskeisistä eettisistä ongelmista. Eettisen herkkyyden punainen lanka on ammatilliset vuorovaikutustaidot, jotka ovat aktiivisen kehittämisen kohteena koko koulutuksen ajan.

Eettinen motivaatio tarkoittaa sitoutumista moraalis-eettisiin arvoihin ja vastuuta omien tekojen seurauksista. Opiskelijan vastuunotto kehittyy henkilökohtaisesta vastuusta yhteisölliseen ja yhteiskunnalliseen vastuuseen. Eettisen motivaation kehittäminen edellyttää myös oman alan arvoperustan tuntemista ja arvokeskusteluun osallistumista.

Moraalis-eettinen ongelmanratkaisu tarkoittaa taitoa ratkaista eettinen ongelma kriittisesti argumentoiden. Se edellyttää eri ratkaisuvaihtoehtojen pohtimista sekä alan eettisten sääntöjen ja erilaisten eettisten lähestymistapojen tuntemista ja soveltamista. Kehittyvä osaaminen sisältää taidon ratkaista perustellusti yksilöiden välisiin suhteisiin liittyviä ongelmia, työyhteisöön liittyviä ongelmia sekä yhteiskunnallisia ja globaaleja ongelmia.

Moraalinen toimeenpanotaito tarkoittaa kykyä toimia tavoitteellisesti eettisen ongelman ratkaisemiseksi (neuvottelu- ja konfliktinratkaisutaidot) sekä rohkeutta toimia eettisten arvojen mukaisesti hankalissakin tilanteissa. Jotta

ammattillinen toiminta olisi eettisesti kestävä, tarvitaan kaikkiin komponentteihin liittyvää osaamisen kehittämistä.

Eettisen osaamisen tasot:

Henkilökohtaisen osaamisen tasolla opiskelija osaa:

- reflektoida omia arvojaan ja oman toiminnan seurauksia toisten ihmisten hyvinvoinnille
- toimia alan arvoperustan pohjalta eettisiä periaatteita noudattaen
- soveltaa ongelmanratkaisussaan oman alan eettisiä sääntöjä
- tarkastella tilanteita eri osapuolten näkökulmasta
- toimia suvaitsevaisesti ja ymmärtävästi monikulttuurisissa verkostosuhteissa
- soveltaa eettisiä periaatteita t&k -hankkeissa.

Organisaation kehittämisen tasolla opiskelija osaa:

- ottaa toiminnassaan huomioon keskeisten asiakasryhmien erityispiirteet, tarpeet ja oikeudet
- rakentaa asiakaslähtöisen vuorovaikutussuhteen ja toimia dialogisesti
- ottaa vastuuta yhteisön hyvinvoinnista ja toiminnan eettisyydestä
- tarkastella eettisiä ongelmia organisaation ja yhteisön näkökulmasta
- kehittää oikeudenmukaisia menettelytapoja toiminnassaan.

Yhteiskunnallisen uudistamisen tasolla opiskelija osaa:

- kriittisesti reflektoida omia asenteita ja stereotypioita
- osallistua aktiivisesti yhteisön arvokeskusteluun
- ottaa vastuuta yhteiskunnallisella ja globaalilla tasolla
- argumentoida oikeudenmukaisten sosiaalisten, yhteiskunnallisten ja globaalien muutosten puolesta
- ratkaista konflikteja ja vaikuttaa asioihin.

Globalisaatio-osaaminen

Globalisaatiolla viitataan tapahtumasarjoihin ja prosesseihin, joiden seurauksena maailma integroituu yhdeksi kaiken kattavaksi sosiaalseksi järjestelmäksi. Globalisaatio viittaa siis globalisaation prosesseihin. Globaalilla taas tarkoitetaan globaaleja (maailmanlaajuisia) ilmiöitä tai globalisaation prosessien lopputulosta, täysin integroitunutta maailmaa. Globalisaatioon liittyvä kestävä kehitys on globaali poliittinen ohjelma, jonka tavoitteena on hyvinvoinnin edistäminen ympäristövastuullisesti ja luonnon kantokyvyn rajoissa.

Globaalit vuorovaikutussuhteet voidaan jakaa taloudelliseen, kulttuuriseen, poliittiseen ja sosiaaliseen vuorovaikutukseen. Globalisaation tematiikkaan kuuluvat myös ekologiset ja luonnontieteelliset kysymykset. Kestävä kehitys yhdistää nämä ulottuvuudet toisiinsa. Sen tavoitteena on taloudellisen kasvun, kulttuurisen monimuotoisuuden, sosiaalisen hyvinvoinnin ja luonnon ekologisen toimivuuden huomioonottaminen politiikassa ja käytännössä.

Globalisaatio-osaamisen tasot:

Henkilökohtaisen osaamisen tasolla opiskelija osaa:

- hyödyntää oman alansa kansainvälisiä tietolähteitä
- ottaa huomioon monikulttuurisuuden ja kansainvälisyyskehityksen vaikutuksia ja mahdollisuuksia omalla ammattialallaan
- tunnistaa oman ammatillisen toimintansa merkityksen suhteessa globaaleihin vuorovaikutuksiin ja kestäväan kehitykseen
- arvioida omia arvolähtökohtiaan kestäväan kehityksen ja globalisaation periaatteista käsin sekä soveltaa niitä omassa ammatillisessa toiminnassaan.

Organisaation kehittämisen tasolla opiskelija osaa:

- ottaa huomioon oman toimialan ja organisaatioiden vaikutukset kestäväan kehitykseen, vastuullisuuteen ja kansainvälisiin yhteyksiin
- edistää ympäristö- ja yhteiskuntavastuullisuuden arvoja toimialansa organisaatiossa ottamalla huomioon globaalit vuorovaikutukset
- soveltaa toimialansa organisaatiossa kestäväan kehityksen mukaista vastuullisuutta
- toimia kansainvälisissä verkostoissa.

Yhteiskunnallisen uudistamisen tasolla opiskelija osaa:

- tunnistaa yhteiskunnallisten kysymysten globaalin luonteen ja kestäväan kehityksen piirteet
- arvioida kriittisesti yhteiskunnan arvoja ja toimintatapoja kestäväan kehityksen lähtökohdista ottamalla huomioon

globaalit vuorovaikutukset

- argumentoida yhteiskunnallisella tasolla soveltaen kestävän kehityksen periaatteita ja ottaen huomioon globaalien vaikutusten näkökulmat.

Innovaatio-osaaminen

Yhteiskunnallisen innovaattorin tasolla toimija osaa edellisten tasojen lisäksi verkostojen ja yhteiskunnallisen toiminnan jatkuvan seuraamisen ja analysoinnin. Hän osaa myös huomioida laajemmat viitekehykset kaikissa muutosprosesseissa, ja osaa sitouttaa ihmisiä toimimaan yhteisten päämäärien eteen. Kaikki nyky-yhteiskunnan prosessit ovat jatkuvan muutoksen kohteina. Sekä EU:n, Suomen että Laurean strategioihin on valittu tavoitelluksi toimintatavaksi positiivinen suhtautuminen muutokseen. Muutosta ei pyritä vain sietämään, vaan muutos nähdään mahdollisuutena, jonka haltuunotto vaatii jatkuvaa innovointia. Näiden strategioiden mukaisesti tulevaisuuden ammattilaisilla pitää olla osaamista innovoinnista, joten innovaatio-osaaminen on perusteltua sisällyttää myös Laurean yleisiin kompetensseihin.

Innovaatiolla tarkoitetaan uutuutta, joka on toteutettu lisäarvoa tuottavasti. Määritelmässä on siis huomioitava kolme erillistä osaa: 1) uutuus, 2) toteutus ja 3) lisäarvo. Pelkkä idea ei siis riitä innovaatioksi eikä idearikkaus tee innovaattoria.

Innovaatioprosessi voidaan jakaa kolmeen osaan: jatkuva tilanteen arviointi, innovaatioidean tuottaminen ja toteutusprojekti. Innovaatioita voi tapahtua viidellä tasolla: henkilökohtaisella, tiimissä, organisaatiossa, verkostossa ja yhteiskunnassa.

Henkilökohtaisen innovaatio-osaamisen tasolla opiskelija osaa toimia innovatiivisena uudistajana sekä henkilökohtaisella tasolla että omassa ammattiryhmässään. Lisäksi opiskelijan tulisi osata työskennellä oman lähityöympäristönsä muutoshankkeissa myös toteuttavassa roolissa.

Organisaation innovaattorin tasolla opiskelijan tulisi valmistuessaan osata perustason lisäksi myös oman tiiminsä innovaatiotoiminnan käynnistäminen sekä kaikkien innovaatiotyökalujen käyttö koko organisaation viitekehyksessä. Tulevaisuuden verkosto-orientoituneemmassa toimintamallissa organisaation innovaattorin pitäisi myös osata tukea aktiivista uudistamista vapaamuotoisemman verkoston osana.

Yhteiskunnallisen innovaattorin tasolla toimija osaa edellisten tasojen lisäksi verkostojen ja yhteiskunnallisen toiminnan jatkuvan seuraamisen ja analysoinnin. Hän osaa myös huomioida laajemmat viitekehykset kaikissa muutosprosesseissa, ja osaa sitouttaa ihmisiä toimimaan yhteisten päämäärien eteen.

Innovaatio-osaamisen tasot:

Henkilökohtaisen osaamisen tasolla opiskelija osaa:

- analysoida omaa ajatteluaan, tietoaan ja omaa toimintaansa
- suunnitella, organisoida ja kehittää omaa toimintaansa
- asettaa tavoitteita ja konkretisoida ne tilanteenmukaisesti
- toimia idearikkaasti, luovasti ja ideoita kiteyttäen sekä saada muut idean kehittämiseen mukaan
- käyttää erilaisia ideointimenetelmiä
- johtaa itseään sekä työskennellä muutoksessa sekä erilaisissa projekteissa
- toteuttaa projektin väli- ja loppuarvioinnin.

Organisaation kehittämisen tasolla opiskelija osaa:

- seurata ja analysoida organisaation toimintaprosesseja ja tuloksia
- käyttää benchmarking -menetelmää toiminnan kehittämisessä
- äyittää erilaisia tiimityömenetelmiä
- johtaa projekteja, prosesseja ja verkostoja tai osallistua niiden johtamiseen • muita sitouttavalla tavalla
- nivoa innovaatiot organisaation strategiaan tavoitteisiin
- ottaa huomioon innovaatiotoiminnan luonteen ja vaatimukset.

Yhteiskunnallisen uudistamisen tasolla opiskelija osaa:

- kerätä ideoita verkostosta, myydä niitä sekä kytkeä ideat yhteiskunnalliseen viitekehykseen
- varmistaa innovaatiotoimintaan osallistujien riittävän sitoutumisen (ohjaus, kannustaminen)

- luoda ja tuotteistaa innovaatioita
- toimia tuloksellisesti innovaatioverkostoissa sekä tunnistaa ja tutkia innovaatiomekanismeja

Reflektio-osaaminen

Reflektio on oman toiminnan perusteiden, lähtökohtien sekä seuraamusten kriittistä analysointia. Reflektion kohteena voi olla nykyhetki tai menneisyys.

Aiempiä kokemuksia reflektoidessaan yksilö antaa merkityksen tapahtumille. Osaamisen kehittyminen mahdollistuu uuden merkityksen myötä. Ajattelutaitojen ja käsitteiden kehittyessä yksilö pystyy käsittelemään laajempia kokonaisuuksia, erottelemaan ilmiöitä toisistaan sekä havaitsemaan paremmin uusia ilmiöitä.

Nykyhetken reflektiossa yksinkertainen aiemmin tiedostamaton rutiinitoiminta muuttuu tiedostetuksi toiminnaksi. Kriittisessä reflektiossa yksilön koko merkitysperspektiivi muuttuu hiljaisen tiedon tullessa näkyväksi, jolloin oppiminen muuttuu toiminnaksi. Kriittinen reflektio edellyttää suhdetta yhteisöön, käsitteisiin ja teorioihin. Reflektiivisyys on siis ajatteluprosessi. Reflektiivisyys on keskustelua, ongelman ratkaisua toteen näytettyjen perusteiden pohjalta. Ihmisten avoimessa keskustelussa erilaiset näkökulmat antavat uusia haasteita. Dialogissa oppija/oppijat voivat tutkia erilaisia näkökulmia pyrkien yhteisen merkityksen luomiseen. Syvä ajattelu antaa aikaa ja tilaa ratkaista havaittu ongelma tarkastelemalla ja selvittämällä sitä myös tutkimusmenetelmällisin keinoin. Laajentunut ymmärrys itsestä suhteessa toisiin opiskelijoihin, asiakkaisiin, työyhteisöön tai kirjoittajiin edellyttää itsetutkiskelua, kriittistä toisten arviointia ja omien voimien analysointia. Itseohjautuvuudessa painottuvat toisten mukana olo ja yhteisöllisyys. Kriittinen tiedostaminen auttaa tunnistamaan omia oppimismahdollisuuksia ja niitä ohjaavia tekijöitä. Oman toiminnan reflektointi toisten kanssa mahdollistaa omien ajatusten koettelemisen ja myös niiden jakamisen toisten kanssa. Reflektiivisyys on ammatillista kasvua ja osaamista, jota ohjaavat ihmisen metakognitiiviset kyvyt. Asiantuntijaksi oppimisen prosessissa reflektiivisyys on osa tutkivaa ja kehittyvää työtä.

Reflektio-osaamisen tasot:

Henkilökohtaisen osaamisen tasolla opiskelija osaa:

- arvioida omaa oppimistaan ja osaamistaan sekä laatia oman kehityssuunnitelman
- tunnistaa kehittämishaasteita ja hahmottaa ongelmia
- kehittää osaamistaan itsenäisesti ja muiden kanssa sekä jakaa oppimaansa työyhteisössä
- ottaa roolin ryhmässä /tiimissä
- hankkia ja analysoida tietoa systemaattisesti.

Organisaation kehittämisen tasolla opiskelija osaa:

- toimia dialogisesti, yhteistoiminnallisesti ja itseään arvioiden
- arvioida itsensä johtamista ja asiantuntijaosaamista osana yhteisöä
- arvioida omaa toimintaansa osana ryhmän, yhteisön tai ammattialan toimintaa
- toimia muutoksissa sekä havaita ja hyödyntää erilaisia oppimis- ja toimintamahdollisuuksia
- kriittisesti argumentoida toiminnan lähtökohtia
- käyttää kehittämishaasteiden käsitteitä asianmukaisesti.

Yhteiskunnallisen uudistamisen tasolla opiskelija osaa:

- analysoida omaa toimintaansa yhteiskunnallista ja historiallista taustaa vastaan
- arvioida ja kehittää alueellisten toimintatapojen ja mallien toimivuutta
- arvioida systemaattista tietoa, jota on jäsennetty, tuotettu ja kirjoitettu sekä • kehittää yhteiskunnallista toimintaa tämän pohjalta.

Verkosto-osaaminen

Verkosto-osaaminen käsittää varsin laajan kentän yksilön viestinnällisistä kompetensseista organisaatiotason verkostoitumiseen ja strategisten verkkojen johtamiseen. Viestintä on yhteisöllisyyden ja yhteiskunnan toiminnan välttämätön edellytys – vain viestinnän kautta on mahdollista luoda yhteisiä, jaettuja merkityksiä. Verkostoissa toimimisen ja verkostoprosessien kehittämisen käyttövoimana on yksilöiden ja organisaatioiden välinen kommunikaatio. Yhteiskunnan ja talouden rakenteiden kehittyminen verkostomaisiksi edellyttää myös näissä

verkostoissa toimivilta ihmisiltä uudentyyppisiä taitoja ja asennoitumista. Dialogi ja vuorovaikutus ovat verkostoyhteiskunnan olennaisia voimavaroja. Laurea-ammattikorkeakoulun tavoitteena on edistää ja kehittää opiskelijoidensa verkosto-osaamista monipuolisesti sekä luoda innovatiivisia verkosto-osaamisen toimintamalleja.

Verkosto-osaamisella tarkoitetaan sisäisen ja ulkoisen tehokkuuden aikaperusteista johtamista niin, että saavutetaan perinteisiä toimintatapoja oleellisesti tehokkaampi tapa toimia. Verkosto-osaamiseen voi sisältyä verkostoitumista ja verkostojohtamista. Verkosto-osaamisella ja strategisilla verkoilla ymmärretään yleensä samaa asiaa. Verkostoitumisella puolestaan tarkoitetaan yritysten ja organisaatioiden yhteistyömalleja, joihin voi osallistua eri tahojen toimijoita. Verkostojohtamisella tarkoitetaan johtamismallia, jolla verkostoa johdetaan.

Verkosto-osaaminen rakentuu hyvin pitkälti verkostoissa toimivien yksilöiden viestintäkompetenssin varaan. Ilman viestintää ja vuorovaikutusta ei ole toimivia verkostojakaan. Organisaatioiden tulee pystyä toimimaan joustavasti muuttuvassa toimintaympäristössä ja myös vaikuttamaan toimintaympäristön kehittymiseen. Ns. oppivassa organisaatiossa viestintä- ja vuorovaikutusosaaminen on keskeinen työväline toimivien verkostojen luomiseksi ja verkosto-osaamisen kehittämiseksi.

Verkosto-osaamisen tasot:

Henkilökohtaisen osaamisen tasolla opiskelija osaa:

- esittää asioita kirjallisesti, suullisesti ja visuaalisesti käyttäen erilaisia viestintätyylejä
- toimia ammatillisissa viestintä- ja vuorovaikutustilanteissa
- tunnistaa eri tiimityömalleja sekä tehdä tiimityötä
- toimia yhteistyökykyisesti ja aktiivisesti verkoston jäsenenä
- ottaa huomioon kulttuurieroja ja kykenee yhteistyöhön kulttuuriltaan erilaisten henkilöiden kanssa.

Organisaation kehittämisen tasolla opiskelija osaa:

- toimia neuvottelutilanteissa ja johtaa niitä
- toimia erilaisissa ryhmäviestinnän tilanteissa
- viestiä oman ammattialansa aihepiireistä myös ei-ammattillisille kuulijoille
- kehittää asiantuntijaorganisaation verkostomaista työtapaa
- kehittää aloitteellisesti verkostoa.

Yhteiskunnallisen uudistamisen tasolla opiskelija osaa:

- toimia asiantuntijatasoisesti viestinnällisissä tilanteissa
- suunnitella viestintää strategisesta näkökulmasta ja toimia mediassa
- käynnistää verkostotyöskentelyn sekä johtaa strategista verkostoa
- toimia kehittäväällä ja tulevaisuutta ennakoivalla otteella sekä vaikuttaa toimintaympäristöönsä
- seurata ja analysoida verkostojen toimintamalleja.

Eurooppalainen korkeakoulutusalue

LAUREAN OSAAMISPOHJAINEN OPETUSSUUNNITELMA OSANA EUROOPPALAISTA KORKEAKOULUTUSALUETTA

Eurooppalainen korkeakoulutusalue

Opetussuunnitelmien uudistamisen suomalaisissa korkeakouluissa on tehnyt ajankohtaiseksi eurooppalaisen korkeakoulutusalueen muodostuminen, nk. Bolognan prosessi. EU:n koulutukseen liittyvät strategiset tavoitteet ohjaavat myös suomalaista koulutusta. Eri maiden koulutusjärjestelmät ovat erilaisia, tätä monimuotoisuutta toisaalta arvostetaan edelleen, mutta toisaalta tarvitaan yhteistyötä ja liikkuvuutta, jotta eri maiden kansalaiset hyötyvät moninaisuudesta eikä siitä tule rajoitetta. Bolognan prosessi käynnistyi v. 1999 opetusministerikokouksella ja sen jälkeen on ollut seurantakokouksia, viimeksi keväällä 2009 Leuvenissa. Prosessissa on mukana nyt 46 maata, muitakin kuin EU-maita. Sen tavoitteena on luoda Euroopasta yhtenäinen, yhteensopiva ja houkutteleva korkeakoulutusalue vuoteen 2010 mennessä.

Prosessin tavoitteet ovat

- ymmärrettävät tutkintorakenteet
- yhdenmukaiset tutkintorakenteet
- opintosuoritusten mitoitustajärjestelmän käyttöönotto

- laadunarvioinnin eurooppalainen ulottuvuus
- liikkuvuuden lisääminen
- korkeakoulujen ja opiskelijoiden osallistuminen
- elinikäinen oppiminen
- korkeakoulutuksen eurooppalaisen ulottuvuuden edistäminen
- koulutuksen ja tutkimuksen yhteistyö.

Ymmärrettävien ja yhdenmukaisten tutkintorakenteiden edistämiseksi on luotu kahden syklin malliin perustuva tutkintorakenne, joka muodostuu ensimmäisen syklin Bachelor-tason tutkinnosta ja toisen syklin Master-tason tutkinnosta. Suomessa on muutettu tutkintorakenne vastaamaan eurooppalaista tavoitetta. Ammattikorkeakouluissa kahden syklin tutkinnot toteutuvat siten, että ensimmäisen syklin tutkinnon, ammattikorkeakoulututkinnon, jälkeen on mahdollisuus suorittaa ylempi ammattikorkeakoulututkinto, johon pääsyn edellytyksenä on ensimmäisen syklin tutkinnon lisäksi kolmen vuoden työkokemus. Tavoitteena pitkällä aikavälillä on, että n. 20 % perustutkinnon suorittaneista suorittaisi ylemmän amk-tutkinnon.

Opintosuoritusten mitoitussuorituksen käyttöönotto tarkoittaa eurooppalaisen ECTS (European Credit Transfer and Accumulation System) -järjestelmän käyttöönottoa. Euroopassa otetaan laajasti käyttöön opintojen mitoitussuoritusjärjestelmää, joka perustuu lukuvuoden työmäärään. ECTS – järjestelmässä yksi lukuvuosi tuottaa 60 pistettä. ECTS – järjestelmä on ollut käytössä jo yli vuosikymmenen, alussa sen käyttö keskittyi pääosin opiskelijanvaihtoon, mutta nyt siis opintojen mitoitus kokonaisuudessaan perustuu siihen (aik. transfer, nyt accumulation). Suomessa ammattikorkeakouluissa on opintojen mitoituksessa otettu käyttöön ECTS-järjestelmän mukaiset opintopisteet vuonna 2005.

Eurooppalainen opintosuoritusten ja arvosanojen siirto- ja kertymisjärjestelmä on opiskelijakeskeinen järjestelmä. Siinä on lähtökohtana opiskelijan työmäärä (student workload), joka tarvitaan ohjelman tavoitteiden saavuttamiseen. Opiskelijan oppiminen on tarkoitus tuoda keskipisteeseen opetussuunnitelmassa, niissä kuvataan oppimistulokset (learning outcomes) ja osaaminen (competences). Opetussuunnitelmien perustan tulisi muuttua oppiainejakoisista, opetuksen lähtökohdista rakennetusta suunnittelusta kohti ihmisen kokonaiskehityksen huomioimiseen ja ammatillisen kasvun tukemiseen perustuvia osaamispohjaisia opetussuunnitelmia. Osaamispohjaisesta opetussuunnitelmamallista käytetään englanninkielistä nimitystä Competence-based curriculum.

Kansainvälisen **liikkuvuuden edistämisen** näkökulmasta opetussuunnitelmien tulee olla kansainvälisesti ymmärrettäviä. Koulutuksen rakenteiden ja osaamistavoitteiden määrittelyn yhtenäistämisen tavoitteena on parantaa liikkuvuuden edellytyksiä opintojen aikana korkeakoulujen sisällä ja välillä, mutta myös opintojen jälkeen työelämässä. Eri maissa suoritettujen tutkintojen tunnustamisen ja vertailtavuuden kannalta on tärkeää, että koulutuksen tavoitteet sidotaan konkreettisiin työelämäperustaisiin osaamisvaatimuksiin ja –kuvauksiin. Näihin tavoitteisiin pyritään eurooppalaisella Tuning-projektilla (Tuning educational structures in Europe). Projektissa on määritelty koulutusaloista riippumattomat, kaikille yhteiset yleiset työelämävalmiudet (generic competences) ja koulutusohjelmakohtainen (ammatillinen) erikoisosaaminen (subject-specific competences) tietyille koulutusaloille.

Laurean osaamispohjaisessa opetussuunnitelmassa on huomioitu eurooppalaisen viitekehyksen vaatimukset. Opintojen mitoituksena ovat opintopisteet ja opintojaksot ovat laajoja kokonaisuuksia. Osaaminen on kuvattu opiskelijan oppimistuloksina. Laureassa määritetyt yleiset kompetenssit vastaavat erittäin hyvin kansallisia ja eurooppalaisia osaamistavoitteita yleisten työelämävalmiuksien (generic competencies) osalta sekä Joint Quality Initiative -yhteistyöverkoston luomien Bachelor-tason tutkinnoille asetettujen tavoitteiden osalta. Vertailuaineiston perusteella erityisesti globalisaatio- ja innovaatio-osaaminen näyttäytyvät ainutlaatuisilta kompetensseilta ja sikäli ne toimivat hyvin profiloituneissa Laureassa tuotettavaa osaamista kansainvälisen, palveluinnovaatioiden ammattikorkeakoulun näkökulmasta. Laureassa on proaktiivisesti vastattu metropolialueen kansainvälisen kilpailukyyn haasteisiin tämän innovatiivisen osaamispohjaisen opetussuunnitelmatyön myötä ja tällä hetkellä voimavarat kohdennetaan siihen, että opetussuunnitelman toteutuksia kehitetään entistä korkealaatuisemmiksi tuotettaessa uutta osaamista ja uusia innovaatioita Laurean toimintaympäristöön.

Lähteet:

Bolognan prosessi

<http://www.minedu.fi/OPM/Koulutus/artikkelit/bologna/index.html>

Tuning

Toimintaympäristö

Sosiaalialan toimintaympäristö

Sosiaalialan toimintaympäristöä kuvaa jatkuva muutostila. Globalisaatio, talouden ja elinkeinoelämän muutokset sekä teknologinen kehitys heijastuvat yksilöiden, perheiden ja yhteisöjen elämässä. Haasteita sosiaalialan työlle luovat väestön ikääntyminen, monikulttuurisuus ja sosio-ekonomisten erojen lisääntyminen. Toisaalta kansainvälistyminen luo sosiaalialalle myös uudenlaisia verkostoitumisen mahdollisuuksia, monipuolisia hyviä käytänteitä ja markkinoiden ja työelämän dynamiikkaa. Hyvinvointialan palvelurakenne on siirtymässä järjestelmä- ja sektorikeskeisyydestä asiakaslähtöisiin ja verkottuneisiin palveluihin. Lähiyhteisöjen ja yksityisten¹ hyvinvointipalveluiden merkitys hyvinvoinnin tuottamisessa kasvaa. Hyvinvointiteknologia tulee osaltaan tarjoamaan uudenlaisia mahdollisuuksia, vaikka ihmiseltä ihmiselle -työn merkitys edelleen korostuu. Hyvinvointialan haasteisiin vastaaminen edellyttää myös uudenlaisia palveluinnovaatioita, joihin hyvinvointiyrityksien kehittäminen voi osaltaan vastata.

¹ Laurean toiminta-alue, Helsingin metropolialue, on alueena erityisen dynaaminen. Alueelle on ominaista väestön kasvu, voimakas taloudellinen ja teknologinen kehitys sekä kansainvälisyys ja monikulttuurisuus. Uudellamaalla ihmisten elämäntapa vaihtelee urbaanille ympäristölle ominaisesta kaupunkikulttuurista maaseutumaiseen lähiyhteisökulttuuriin. Väestön ikääntyminen on lähivuosina suurin yksittäinen haaste hyvinvointityölle Uudellamaalla. Haasteita liittyy myös elämäntilanteeltaan erilaisten lapsiperheiden arjen tukemiseen sekä erilaisiin sosiaalisiin ongelmiin ja yhteiskunnallista marginalisaatiota aiheuttaviin tekijöihin, kuten työttömyyteen,² asunnottomuuteen, päihde- ja mielenterveysongelmiin sekä rikollisuuteen.

Sosiaalialan koulutusohjelmasta valmistuvat sosionomit (AMK) sijoittuvat laaja-alaisesti sosiaalialan eri toimintaympäristöihin kuten varhaiskasvatukseen ja lastensuojelun alueelle sekä vammais-, vanhus-päihde- ja mielenterveystyön tehtäviin. Yleisimpiä nimikkeitä ovat sosiaaliohjaajan, ohjaajan, vastaavan ohjaajan, lastentarhanopettajan, perhetyöntekijän sekä projektityön tehtävät. Sosionomi (AMK) voi toimia erilaisissa asiantuntijatehtävissä työn suunnittelijana, toteuttajana, arvioijana, koordinaattorina ja kehittäjänä. Myös yrittäjäpohjaiset hyvinvointipalvelut (järjestöt ja yksityiset hyvinvointipalvelut) ovat sosionomin työalueita yhä³ enenevässä määrin. Sosionomin toimiminen itse yrittäjänä lisääntynee palvelurakenteen muuttuessa. Sosionomi (AMK) voi kehittää opinnoissaan myös kansainvälistä osaamista, mikä lisää ja monipuolistaa asiantuntijuuden kenttää.⁴

Asiantuntijuus

Sosiaalialan asiantuntijuus

Sosiaalialan koulutusohjelman tavoitteena on kouluttaa sosiaalisen asiantuntijoita. Tämä merkitsee kasvatukseen, kuntoutukseen, ennaltaehkäisyyn ja toimintakyvyn ylläpitämiseen liittyvien kysymysten tarkastelua ihmisten välisistä suhteista, sosiaalisista tilanteista ja yhteiskunnallisesta näkökulmasta käsin. Sosiaalialan arvopohja lähtee ihmisen kunnioittamisesta ja yhteiskunnallisesta oikeudenmukaisuudesta. Sosiaalisen kentässä ammattikorkeakoulusta⁵ valmistuneet sosionomit ovat nimenomaan arjen asiantuntijoita, ihmisten tukijoita arkielämän tilanteissa ja pulmissa.

² Sosiaali- ja terveysala on työtä ihmisten kanssa. Ihmistyön valmiudet, vuorovaikutusvalmiudet, empatisuus, vastuullisuus, ihmisten ja ryhmien ohjaamisen taidot sekä ihmisen kokonaisvaltainen kohtaamisen valmiudet muodostavat osaamisen keskeisen ytimen. Sosiaalialalla korostuu myös ihmisten hyvinvoinnin ja voimavarojen tukemisen yhteiskunnallinen luonne, sillä sosiaalialan työ on kiinteästi yhteydessä hyvinvointiyhteiskunnan rakenteisiin. Alan toimintaympäristöt rakentuvat yhteiskuntapoliittisten päätösten ja globaalin kehityksen pohjalta.⁶ Sosionomilla (AMK) tulee olla valmiuksia työskennellä paitsi julkissektorilla, niin myös yksityisellä ja kolmannella sektorilla sekä tunnistaa niiden globaalin luonne. Sosiaalialan ammattilaisten yhteiskuntasuhde on kahtalainen. Yhtäältä sosionomit (AMK) ovat yhteiskuntapoliittisten päätösten toimeenpanijoita ja asiakkaiden ohjaajia hyvinvointipalvelujen käyttämisessä. Toisaalta yhteiskunnallinen vaikuttaminen ja kansalaisten tukeminen yhteisöllisissä muutosprosesseissa on osa sosiaalialan ydinosaamista.⁷

Sosiaalialan koulutusohjelma kouluttaa osaajia sosiaalialan laajalle kentälle, jonka eri alueilla painottuvat erilaiset erityisosaamisen tarpeet. Erityisosaamisen tarvetta luovat erityisesti väestölliset, lainsäädännölliset, teknologiseen kehitykseen ja työmenetelmien kehitykseen liittyvät haasteet ja mahdollisuudet. Keskeiset erityisosaamisen alueet

liittyvät väestön ikääntymiseen, lasten ja perheiden tukemiseen, marginalisaation ja sosiaalisen kuntoutuksen kysymyksiin, monikulttuurisuus- ja kansainvälisyysosaamiseen sekä osallisuuden vahvistamiseen.

Erilaisten sosiaalialan menetelmien osaaminen ja toimintatapojen tunteminen sekä sosiaalisen häkökulman syvällinen ymmärtäminen ovat keskeinen osa sosiaalialan osaamista. Yhteistyö erilaisissa elämäntilanteissa olevien asiakkaiden ja muuttuvien yhteiskunnallisten tilanteiden kanssa edellyttää tutkivaa ja kehittävää työtettä sekä oman toiminnan ja oman oppimisen jatkuvaa itsearviointia, reflektiivistä ammatillisuutta. Yhteiskunnalliset tehokkuusvaatimukset sekä kansalaisten oikeuksien ja työn vaikuttavuuden korostaminen ovat nostaneet esiin palveluiden ja työmenetelmien arvioinnin, toiminnan laadun ja johtamisen.

Osaamisalueet

Sosiaalialan osaamisalueet

Sosionomin (AMK) osaaminen pohjautuu yhteiskunta- ja käyttäytymistieteelliseen teoriaperustaan. Keskeiset menetelmälliset lähtökohdat liittyvät sosiaalityöhön, sosiaalipedagogiikkaan sekä luovaan ja toiminnalliseen orientaatioon. Sosionomin (AMK) ydinosaamisalueet ovat:

- sosiaalialan eettinen osaaminen
- asiakastyön osaaminen
- sosiaalialan palvelujärjestelmäosaaminen
- yhteiskunnallinen analyysitaito
- reflektiivinen kehittämis- ja johtamisosaaminen
- yhteisöllinen osaaminen ja yhteiskunnallinen vaikuttaminen
- monikulttuurisuus- ja kansainvälisyysosaaminen
- luova ja toiminnallinen osaaminen

Luovien toimintojen suuntautumisvaihtoehto

Luovien toimintojen suuntautumisvaihtoehdossa on sosiaalipedagoginen ja toiminnallinen työorientaatio. Subjektiuden ja voimaantumisen edistäminen on sosiaalipedagogisen ajattelun ja luovan toiminnan työn ydintä. Keskiössä on ihmisen persoonan vahvistaminen, sisältäpäin ohjautuva subjekti, joka kykenee tekemään aidoista tarpeistaan lähteviä valintoja ja kokemaan itsensä merkitykselliseksi. Sosiaalipedagogisen työn kiinnostus kohdistuu muutokseen. Luovien toimintojen keinot osana sosiaalipedagogista ajattelua ja toimintamalleja antavat mahdollisuuden dialogin rakentamiseen, ilmiöiden konkretisoimiseen ja näkyväksi tekemiseen.

Luovien toimintojen suuntautumisvaihtoehdon opinnoissa saadaan välineitä sekä omien että asiakkaan voimavarojen tunnistamiseen. Luovien toimintojen avulla voidaan vahvistaa niin yksilön kuin yhteisön voimavaroja. Osallistava työorientaatio syventää myös yhteiskunnallisen tason ymmärtämistä ja siihen vaikuttamista.

Arkilähtöinen sosiaalipedagogiikka löytää yhdessä asiakkaan kanssa ratkaisuja ja polkuja, jotka kiinnittävät asiakkaan tämän omaan elämään niin, että hän kokee itsensä elämänsä toimijana, vaikuttajana, valitsijana ja vastuunkantajana. Yhteisön merkitys tällaisessa prosessissa on tarjota yksilölle mahdollisuutta tulla osalliseksi yhteisöstä, yhteiskunnasta ja sen toiminnasta sekä antaa yksilölle peili, josta voi arvioida toimintaansa. Ammatillisen orientaation perusajatuksena on luovien voimavarojen läsnäolo ihmisessä itsessään ja hänen ympäristössään sekä mahdollisuudessa ottaa ne tietoisesti käyttöön.

Asiakkaan oman kasvuprosessin käynnistäminen ja prosessin tukeminen edellyttää, että työntekijällä on omassa asiantuntijuuden kasvuprosessissaan kosketus omiin luoviin mahdollisuuksiinsa. Siksi koulutuksen tehtävänä on antaa välineitä työntekijöille työskennellä ensin itsensä kanssa kyetäkseen edelleen tukemaan asiakasta löytämään voimavarojaan. Sosiaalipedagogisesti opiskeluun orientoitunut opiskelija kasvaa opiskelun aikana aidosti itseohjautuvaksi, tutkivaksi ja kehittäväksi osajaksi ja myös ryhmäosajaksi, joka tulevana ammattilaisena auttaa ja tukee palvelujen käyttäjiä ja kansalaisyhteiskunnan jäseniä tulemaan täysivaltaisiksi kansalaisiksi.

Luovien toimintojen suuntautumisvaihtoehto (130 op) rakentuu seuraavista opintojaksoista:

- Minä sosiaalialan ammattilaisena 10 op
- Vuorovaikutus asiakastyössä 10 op
- Hyvinvoinnin tuottaminen 10 op
- Metodisuus asiakastyössä 10 op
- Tiimi ja ryhmätö 5 op

- Vastuullinen johtaminen työyhteisössä 10 op
- Luovuus osallisuuden vahvistajana – vaihtoehtoiset syventävät teemat 30 op (15+15):[†]
- Osallistava draama 10 op + Psyko- ja sosiodraama 5 op
- Osallistava kuvallinen ilmaisu 10 op + Yhteisötaide ja kuvan terapeuttisuus 5 op
- Soveltava liikunta ja tanssi 10 op + Liikunnan ja tanssin erityismetodit 5 op
- Osallistava musiikki 10op + Musiikin terapeuttinen käyttö 5 op
- Harjoittelut 30 op (Asiakastyön harjoittelu 15 op ja Ammatillisten menetelmien harjoittelu 15 op)[†]
- Opinnäytetyö 15 op

Asiantuntijuuden kasvuprosessi

Ammatillinen kasvu ja vuositeemat

Sosiaalialan koulutus nojautuu ihmisen kehitysmahdollisuuksia, aktiivisuutta ja voimavaroja korostavalle ihmiskäsitykselle. Oppimistilanteissa edistetään aktiivista tiedonkäsittelyä sekä korostetaan luovuutta, elämyksellisyyttä ja vuorovaikutteisuutta. Oppimisen lähtökohtana on oman vuorovaikutus- ja kokemustavan reflektointi, omien kokemusten ja oman elämänhistorian tuottamien tietorakenteiden kriittinen tarkastelu. Koko koulutuksen ajan opiskelijaa tuetaan tutkivan ja kehittävän työotteen omaksumisessa sekä eettisen tietoisuuden kehittämisessä ja valmiudessa kriittiseen eettiseen pohdintaan ja vastuullisuuteen.

[†] Sosiaalisen asiantuntijuuden kasvuprosessin vahvistamisen tukena toimii ammatillisen kasvun polku. Ammatillisen kasvun polun tavoitteena on tukea opiskelijan opintojen etenemistä ja sosionomi-identiteetin kehittymistä. Ammatillisen kasvun polku etenee Laurean pedagogisessa strategiassa esitetyn ammatillisen kasvun neljää vaihetta mukaellen.[†]

Ammatillisen kasvun neljä vaihetta ovat:[†]

- Ammatillisen kasvun käynnistyminen
- Alan ydinosaamisen kehittäminen
- Osaamisen syventäminen
- Työelämän kehittäminen ja uudistaminen

Ammatillisen kasvun polku toteutetaan opettajatutoroinnin ja pienryhmäohjauksen eli tutorryhmätapaamisten avulla ja alkaa heti opintojen alettua ja päättyy tutkinnon valmistuessa. Opintojen alkuvaiheessa tuetaan opiskelijan roolin ja sosionomin identiteetin omaksumista. Opiskelijan omaa vastuunottoa omasta oppimisesta ja ryhmässä toimimista tuetaan sekä annetaan valmiuksia oppimisen ja ammatillisen kasvun itsearviointiin. Opintojen edetessä tuetaan [†] sosionomin identiteetin vahvistumista ja tutkivan ja kehittävän työorientaation kehittymistä. Opiskelijalle annetaan valmiuksia eettiseen keskusteluun ja arviointiin omasta toiminnasta. Loppuvaiheessa opintoja vahvistetaan opiskelijan työelämävalmiuksia ja työntekijän roolia opiskelijan siirtyessä työelämään. Opiskelijalle annetaan valmiuksia toimia työyhteisössä ja edistää omaa ja yhteisön työhyvinvointia. Mentorointi kytkeytyy ammatillisen kasvun prosessiin siten, että loppuvaiheessa opintoja opiskelijalla on mentorin tai hän itse toimii aloittavan opiskelijan mentorina. Valmistumiskeskustelun yhteydessä kootaan ammatillisen kasvun prosessia opiskelijan itsearviointiin pohjautuen.[†]

Opiskelijan näkökulmasta ammatillisen kasvun polku (3 op) kytkeytyy seuraaviin opintoihin:[†]

Minä sosiaalialan ammattilaisena -opintopakso

Ammatillisen työmenetelmien harjoittelu - opintopakso

Vastuullinen johtaminen työyhteisössä -opintopakso

Työelämään siirtyminen ja valmistumiskeskustelu

Koulutusohjelman kuvaus

Sosiaalialan koulutusohjelman kuvaus

Osaamisen kehittyminen

Koulutuksen alussa korostuu korkeakoulumaisen opiskelutavan oppiminen ja sosiaalialan monitieteelliseen viitekehykseen perehtyminen. Opiskelun alkupuolella painottuu itsearviointiin oppiminen, minäkuvan selkiyttäminen sekä asiakastyön valmiuksien kehittäminen. Tässä vaiheessa opiskelija omaksuu sosiaalialan eettiset periaatteet sekä asiakaslähtöisen ja asiakasta kunnioittavan työskentelyorientaation. Koulutuksen edetessä

painopiste siirtyy sosiaalialan työn kentistä kokonaisvaltaisempaan tarkasteluun sekä sosiaalialan työmuotojen ja menetelmien opiskeluun. Opiskelija arvioi omaa toimintaansa suhteessa ammattityön yleisiin toimintatapoihin ja käytäntöihin. Samalla nousevat esiin myös tasa-arvoisuuden kysymykset hyvinvointipalvelujen tuotannossa. Koulutuksen loppupuolella korostuu yhteiskunnallinen tietoisuus. Opiskelija tarkastelee omaa toimintaansa ja työyhteisöissä tehtävää työtä suhteessa yhteiskunnallisiin kehityskulkuihin ja arvoihin. Myös tutkiva työote sekä työn kehittämisvalmiuksien kehittäminen ovat erityisen keskeisessä asemassa loppuvaiheen opinnoissa.

Kehittämispohjainen oppiminen

Opiskelun lähtökohtana on, että opiskelijat ovat yhdessä henkilöstön kanssa mukana kansallisessa ja kansainvälisessä tutkimus- ja kehittämistoiminnassa. Opiskelijat osallistuvat koulutuksen aikana lähtökohtaisesti tutkimus- ja kehittämishankkeisiin ja saavat näin valmiuksia luoda ja toteuttaa innovatiivisia ratkaisuja työelämän kehittämiseksi. Siten tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotyö integroituu vahvasti opetukseen. Kehittämispohjaisessa oppimisessa työelämän edustajien, opettajien ja opiskelijoiden asiantuntijuus yhdistyvät kollektiiviseksi asiantuntijuudeksi tuottaen parhaimmillaan uutta osaamistietoa. Tämä myös mahdollistaa opiskelijoiden ja opetushenkilöstön tiiviin kytkennän alueelliseen vaikuttavuuteen sekä edesauttaa opiskelijoiden suhdeverkoston rakentumista kansallisella ja kansainvälisellä tasolla.

Kehittämishankkeet työpajoinen mahdollistavat yksilöllistä ja yhteisöllistä oppimista, uuden osaamistiedon rakentumista sekä uusia innovaatioita tuotteina, toimintamalleina ja toimintakulttuurina. Opiskelijat oppivat tutkimus- ja kehittämistoiminnan ja projektityön menetelmiä ja toimintatapoja kehittämishankkeissa koko koulutuksen ajan. Ohjauksella ja itsearviointilla tuetaan alan vaatimaa persoonallista, eettistä ja ammatillista kasvua. Kansainvälinen toiminta on tärkeä osa sosiaalialan koulutusohjelmaa.

Monikulttuurisuus ja kansainvälisyys osana opintoja

Opinnoissaan opiskelija perehtyy sosiaalialan monikulttuuriseen luonteeseen ja saa mahdollisuuden kehittää kansainvälistä osaamistaan jo opintojen alusta alkaen. Monikulttuuriset ja kansainväliset kysymykset nivoutuvat luontevaksi osaksi kaikkia opintojaksoja, ja 2. lukuvuodesta alkaen opiskelija voi lähteä kansainväliseen vaihtoon suorittamaan alansa opintoja tai tekemään harjoittelua. Tikkurilan Laurean kansainväliset hankkeet, englanninkieliset opintojaksot, Laurean monipuolinen kielitarjonta, Tikkurilan yksikön Kansainvälinen viikko ja vieraillevat luennoitsijat sekä kansainväliset vaihto-opiskelijat tukevat omalta osaltaan opiskelijan kotikansainvälistymistä ja globalisaatio-osaamista.

Hyvinvointiyrittäjyys osana opintoja

Hyvinvointiyrittäjyyteen liittyvä osaaminen on sosiaali- ja terveysalan opinnoissa osa yrittäjyyspolkua, joka on yhdistetty alan ydinosaamiseen. Tavoitteena on sosiaali- ja terveysalan yrityspohjaisten palveluntuottajien kuten yritysten, järjestöjen ja yhdistysten tunteminen osana hyvinvointipalveluja. Lisäksi pyrkimyksenä on yrittäjyystietouden ja yritysmäisyyden asenteiden lisääminen sekä yrityksen perustamisprosessin ymmärtäminen. Yrittäjämäinen toimintatapa voi ilmetä sisäisenä yrittäjyytenä työsuhteessa, sosiaalisen yrittäjyyden ja vajaakuntoisten työllistämisen edistämisenä omassa työssä tai itsenäisenä yrittäjänä. Hyvinvointipalvelujen kasvava kysyntä mahdollistaa uusien alan yritysten perustamisen. Yrittäjyysopinnot tarjoavat mahdollisuuden ideoida, suunnitella ja kehittää hyvinvointialan liikeideoita ja innovaatioita.

Opiskelu koulutusohjelmassa

Sosiaalialan opetussuunnitelman rakenne

Sosiaalialan koulutusohjelman laajuus on 210 opintopistettä (op), josta kaikille yhteisiä pakollisia perusopintoja on (20 op). Kaikille yhteisiä pakollisia ammattiopintoja on (125 op). Vaihtoehtoisiin ammattiopintoihin kuuluvat vaihtoehtoiset syventävät teemat (45 op). Vapaasti valittavia opintoja on (20 op). Sosiaalialan koulutusohjelma sisältää ammattitaitoa edistävää harjoittelua (45 op) sekä opinnäytetyön (15 op). Vaihtoehtoisten syventävien teemojen, vapaasti valittavien opintojen sekä erilaisten hankkeiden kautta opiskelija voi rakentaa oman oppimispolkunsa oman osaamisensa tukemiseksi.

↑

Opiskelun kuluessa opiskelija syventää osaamistaan johonkin seuraavista erityisosaamisen teemoista:

• Lapsen ja perheen hyvinvoinnin vahvistaminen

• Luovuus osallisuuden vahvistajana

- Marginalisaatio ja osallisuus
- Seniorien ja vanhusten hyvinvoinnin vahvistaminen

Opiskelijan on suoritettava jotakin syventävää teemaa 45 opintopisteen kokonaisuus.

Sosionomi (AMK) -tutkinto sisältää 45 op ammattitaitoa edistävää harjoittelua. Harjoittelujaksoja on opintojen aikana kolme:

- Asiakastyön harjoittelu (15 op) sisältyy teemaan Asiakkaan kohtaaminen ja ajoittuu pääsääntöisesti ensimmäiseen opiskeluvuoteen.
- Ammatillisten työmenetelmien harjoittelu (15 op) sisältyy vaihtoehtoisin syventäviin teemoihin ja ajoittuu pääsääntöisesti toiseen opiskeluvuoteen
- Ammattityön ja palveluinnovaatioiden kehittämisen harjoittelu (15 op) sisältyy teemaan Sosiaalialan työn johtaminen ja kehittäminen ja ajoittuu pääsääntöisesti kolmanteen opiskeluvuoteen

Sosionomi (AMK)-tutkinnon suorittanut opiskelija voi saada lastentarhanopettajan pätevyyden (Laki sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista 272.7§ ja asetus 608 voimaan 1.8.2005) suorittamalla 60 op varhaiskasvatuksen ja sosiaalipedagogiikan opintoja. (Liitteenä toimitusjohtajan päätös 31/2007, jossa on lueteltu kelpoisuuden tuottavat opinnot.)

Vapaasti valittavat opinnot (20 op) voivat syventää tai laajentaa opiskelijan osaamista. Opiskelija voi valita niitä joko oman koulutusohjelmansa tarjonnasta tai muiden koulutusohjelmien tarjonnasta. Vapaasti valittavien opintojen avulla opiskelija voi hankkia hyvinvointiyritykseen liittyvää osaamista opintojaksojen ja oman yrityksen perustamiseen liittyvän Esihautomotoiminnan avulla. Vapaasti valittaviin opintoihin soveltuvat hyvin mm. opintojaksot Palveluinnovaatioiden kehittäminen, Palveluinnovaatiot yrityskehityksessä, Innoplaza, Opiskelijatutortoiminta sekä vapaasti valittavat ja valmentavat kieliopinnot. Muiden koulutusohjelmien tarjonnasta opiskelija voi suorittaa joko kokonaisia teemoja tai yksittäisiä opintojaksoja. Opiskelija voi vapaasti valittavina opintoina suorittaa opintoja myös sosiaalialan koulutusohjelman toisesta syventävästä teemasta.

Opintoihin sisältyy 15 op:n laajuinen opinnäytetyö. Opinnäytetyöprosessi toteutetaan yhteistyössä paikallisyksikön eri koulutusohjelmien kanssa ja opiskelijalla on mahdollista osallistua monialaisiin hankkeisiin ja työskentelyprosessiin. Opinnäytetyöprosessin aikana opiskelija etenee ammatillisessa kasvussaan kohti asiantuntijuutta sekä oppii tutkivaa ja kehittävää työtettä. Opinnäytetyö ja koulutuksen loppupuolen kehittämisopinnot liittyvät sisällöllisesti valinnaisiin syventäviin teemoihin ja ovat yhteydessä paikallisyksikön tutkimus- ja kehittämislinjaan.

Aikaisemmin hankitun osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen (AHOTT) – menettelyn avulla opiskelija voi hyödyntää omaa osaamistaan opinnoissaan. AHOTT-menettelyä sovelletaan opintojen alusta alkaen huomioiden kuitenkin sosiaalialan asiantuntijuuden edellyttämä riittävä osaaminen.

		1. vuosi	2. vuosi	3. vuosi	4. vuosi
OP	OPINNOT	30	60	60	60
V014	SOSIAALIALAN TYÖN LÄHTÖKOHDAT				
V0077	Minä sosiaalialan ammattilaisena	10			
V015	ASIAKKAAN KOHTAAMINEN				
01282	Vuorovaikutus asiakastyössä	10			
V0044	Moninainen ja monikulttuurinen asiakkuus	10			
V0078	Metodisuus asiakastyössä			10	
V0046	Asiakastyön harjoittelu		15		
V0047	Svenska inom socialbranschen		5		
00634	Ruotsin kielen suullinen taito		0		
00635	Ruotsin kielen kirjallinen taito		0		
V016	HYVINVOINTIPALVELUT JA YHTEISKUNNALLINEN VAIKUTTAMINEN				
V0048	Hyvinvointiyhteiskunnan muutokset		5		
V0079	Hyvinvoinnin tuottaminen		10		
01280	Yhteiskunnallinen vaikuttaminen ja sosiaalietiikka			10	
V018	LUOVUUS OSALLISUUDEN VAHVISTAJANA				
V0054	Osallistava draama			10	
V0055	Psyko- ja sosiodraama			5	
V0056	Kuvallinen ilmaisu		10		
V0057	Yhteisötaide ja kuvan terapeuttisuus		5		
V0058	Soveltava liikunta ja tanssi			10	
V0059	Liikunnan ja tanssin erityismetodit			5	
V0060	Osallistava musiikki			10	
V0061	Musiikin terapeuttinen käyttö			5	
V0062	Ammatillisten työmenetelmien harjoittelu, Luovuus osallisuuden vahvistajana			15	
V021	SOSIAALIALAN TYÖN JOHTAMINEN JA KEHITTÄMINEN				
V0070	Tutkimus- ja kehittämistoiminta		5		
V0071	Tutkimus- ja kehittämistoiminnan menetelmät			5	
V0080	Tiimi ja ryhmätyö		5		
V0073	English in Social Services I				5
V0081	Vastuullinen johtaminen työyhteisössä				10
V0075	Opinnäytetyö				15
V0076	Ammattityön ja palveluinnovaatioiden kehittämisen harjoittelu				15
V022	VAPAASTI VALITTAVAT				
00202	Englannin kielen osaamisen lähtötasotesti	0			
00203	Ruotsin kielen osaamisen lähtötasotesti	0			
00493	Suomi toisena kielenä- lähtötasotesti	0			
00194	Englannin kielen valmentavat opinnot	3			
00195	Ruotsin kielen valmentavat opinnot	3			
00388	Suomen kielen ja viestinnän valmentavat opinnot	3			
00522	Suomen kielen valmentavat opinnot	3			

00636	Suomen kielen kirjallinen taito	0			
00637	Suomen kielen suullinen taito	0			
00797	Työelämäenglantiin tutustuminen				
00798	Työelämäenglantiin tutustuminen				
00799	Työelämäruotsiin tutustuminen				
00800	Työelämäruotsiin tutustuminen				
		30	60	60	60

V014 SOSIAALIALAN TYÖN LÄHTÖKOHDAT, 10 op

Kuvaus:

Opiskelija omaksuu korkeakoulumaisen opiskelutavan edellyttämiä oppimisen taitoja ja perehtyy sosiaalialan työn lähtökohtiin.

Opiskelija osaa:

- laatia henkilökohtaisen oppimissuunnitelman sisältäen kansainvälisyyden opinnoissa (HOPS), käyttää keskeisiä opiskelun välineitä ja tekniikoita sekä opiskella erilaisissa oppimisympäristöissä
- hahmottaa oman opiskelunsa sosiaali- ja terveysalan työn ydinosaamisen ja sosiaalisen asiantuntijuuden suunnassa

Sisältö:

Teemassa opiskellaan korkeakoulussa opiskeluun liittyviä perustietoja ja -taitoja sekä tutustutaan eri menetelmin sosiaalialan toimintaympäristöön. Ammatillisen kasvun polku käynnistyy pienryhmätoiminnan avulla.

Osaamisen kehittyminen:

Teema on opintojen alkuun sijoittuvia perusopintoja ja sijoittuu opiskelijan ammatillisen kasvun käynnistymisen vaiheeseen. Opiskelijan sosiaalialan ammatti-identiteetti kehittyy ja opiskelijan rooli muodostuu.

V0077 Minä sosiaalialan ammattilaisena, 10 op

Opiskelija osaa:

- arvioida oman oppimisensa lähtökohtia
- hahmottaa oppimisen arvioinnin merkityksen
- hahmottaa sosiaalialan muuttuvaa toimintaympäristöä ja sosiaalisen asiantuntijuutta
- hahmottaa sosiaalialan työtä ohjaavia arvoja ja eettisiä periaatteita
- viestii sekä kirjallisesti että suullisesti työ- ja arkielämän tilanteissa sekä tuottaa kirjallisia raportteja käyttäen tietoteknisiä sovelluksia
- ottaa haltuun omaa luovuuttaan ja oppimistaan ryhmässä
- jäsentää luovien ja toiminnallisten menetelmien mahdollisuuksia oman ammatillisen kehittymisen tukena ja ymmärtää sosiokulttuurisen innostamisen ideologian periaatteita

Ammatillisen kasvun polku ja vuositeema:

Opiskelija osaa

- ottaa vastuun omasta oppimisestaan ja opiskelijan roolin omaksumisesta
- arvioida omaa oppimistaan ja ammatillisen kasvun prosessiaan

Opintojakson sisältö:

- luovuus ja taiteenkaltaiset toimintatavat sosiokulttuurisen innostamisen viitekehyksessä
- ryhmä oppimisympäristönä
- oppimaan oppimisen taidot: itsearviointi, tutkiva oppiminen, kehittämispohjainen oppiminen
- tietotekninen osaaminen ja tiedonhankinta
- kirjallinen ja suullinen viestintä
- sosiaalisen asiantuntijuus, ammatillinen kehittyminen ja oma urasuunnittelu
- sosiaalialan arvot ja eettiset periaatteet
- hyvinvointiyrityksiä sosiaalialalla ja opiskelijana esihautomotoiminnassa

Ammatillisen kasvun polku ja vuositeema:

- oppimisen itsearviointi
- opiskelijana ammattikorkeakoulussa ja Laurean LbD-toimintamallissa

Opintojakson kuvaus:

Tämän opintojakson aikana luodaan perustaa 3,5 vuotta kestäväälle ryhmäprosessille. Opiskelija saa tutustua itseensä oppijana ja luovana toimijana sekä ryhmän jäsenenä. Opintojakson aikana tutustutaan toiminnan, vierailukäyntien ja kirjallisten tehtävien avulla sosiaalialan työn kenttään. Opiskelija aloittaa portfoliotyöskentelyn, joka jäsentää ammatillisen kehittymisen ja urasuunnittelun henkilökohtaisia prosesseja läpi opintojen.

Ammatillisen kasvun polku ja vuositeema

Ammatillisen kasvun polun tavoitteena on tukea opiskelijan opintojen etenemistä ja sosionomin ammatti-identiteetin kehittymistä. Opintojakso alkaa heti opintojen alettua ja päättyy tutkinnon valmistuessa. Ammatillisen kasvun polun vuositeema on Ammatillisen kasvun käynnistyminen ja se 1. vuonna on kytkeytyy Minä sosiaalialan ammattilaisena – opintojaksoon. Ammatillisen kasvun opintojakso toteutetaan opettajatutoroinnin ja pienryhmäohjauksen eli tutortapaamisten avulla.

V015 ASIAKKAAN KOHTAAMINEN, 50 op

Kuvaus:

Opiskelija osaa kohdata ja ohjata erilaisia asiakkaita ja asiakasryhmiä asiakkaita kunnioittaen ja sosiaalialan eettisiä periaatteita noudattaen.

Opiskelija osaa:

- tunnistaa asiakkaiden erilaisia elämäntilanteita ja voimavaroja sekä luoda ammatillisen vuorovaikutussuhteen
- arvioida ja soveltaa erilaisia teoreettisia lähestymistapoja ja menetelmiä toimiessaan asiakastilanteissa
- tukea ja ohjata erilaisia asiakkaita ja asiakasryhmiä (ja perheitä) kasvun ja kehityksen eri vaiheissa ja elämäntilanteissa

Sisältö:

Teeman opintojaksoilla saadaan perusvalmiudet sosiaalialan asiakastyöhön. Teoreettinen ja käytännössä oppiminen alkaa aluksi omia vuorovaikutustaitoja kehittäen. Myöhemmin asiakassuhteen vuorovaikutusta opitaan käyttämällä erilaisia ohjaamisen ja voimavaraistamisen menetelmiä. Sosiaalialan toimintaympäristöjen tunteminen vahvistuu ja syvenyy.

Osaamisen kehittyminen:

Teema sijoittuu ammatillisessa kasvussa ammatillisuuden alkuvaiheeseen, jossa oppijan ammatillisen perusosaamisen kehittyminen ilmenee eettisen tietoisuuden heräämisinä, arvojen pohtimisena ja sitä kautta ammatillisen vuorovaikutuksen ja asiakastyömenetelmien osaamisena yksilöiden ja ryhmien kanssa.

01282 Vuorovaikutus asiakastyössä, 10 op

Opiskelija osaa:

- tarkastella ja tutkia itseään ihmisenä, vuorovaikuttajana ja kohtajana
- rakentaa ja luoda asiakaslähtöisiä, empaattiseen ymmärrykseen pohjautuvia vuorovaikutustilanteita
- eritellä henkilökohtaisia arvoja ja uskomuksia vuorovaikutussuhteissaan ja asiakastyössä
- ymmärtää luovien ja kokemuksellisten menetelmien mahdollisuudet vuorovaikutuksen keinona asiakastyössä
- ymmärtää ryhmän rakennetekijöitä ja prosesseja

Opintojakson sisältö:

- ihmisen elämänsä eri kehitysvaiheissa ja elämän käännekohtissa
- ihminen psyykkisenä, sosiaalisena, fyysisenä ja seksuaalisena toimijana
- vuorovaikutuksen perusteet ja kohtaamisen taidot
- moniaistinen kohtaaminen vuorovaikutussuhteissa eri toiminnan kielten avulla (draama, musiikki, liikunta, tanssi, kuva)
- ryhmän ilmiöiden ja ryhmässä toimimisen perusteet

Opintojakson kuvaus:

Opintojaksolla perehdytään ja tutkitaan omia vuorovaikutustaitoja ja kohtaamisen tapoja sekä niiden taustalla vaikuttavia uskomuksia ja arvoja. Opintojaksolla tutustutaan ihmiseen ja ihmisen kasvuun eri kehitysvaiheissa. Asiakokonaisuuksia lähestytään kokemuksellisesti ja työpajaopetuksen muodossa. Opintojakso edellyttää opiskelijalta sitoutumista ryhmätyöskentelyyn, yksilötyöskentelyyn sekä omien ajattelu- ja toimintamallien kriittistä tarkasteluvalmiutta. Työpajatyöskentelyn aikana otetaan ensiaskeleet eri luovien menetelmien (musiikki, kuva, draama sekä liikunta ja tanssi) mahdollisuuksista sosiaalialan työssä.

V0044 Moninainen ja monikulttuurinen asiakkuus, 10 op

Opiskelija osaa:

- hahmottaa sosiaalialan asiakaskunnan moninaisuuden
- hahmottaa kasvuun ja kehitykseen vaikuttavia tekijöitä asiakastyössä
- ottaa huomioon eri kulttuurien ja kansainvälisyyden merkityksen sosiaalialan työssä

Opintojakson sisältö:

- ihmisen kasvu ja kehitys sekä erityisen tuen tarpeet
- sosiaaliset ongelmat ja riskit erilaisissa asiakasryhmissä
- monikulttuurisuus ja antirasistinen työ

Opintojakson kuvaus:

Opintojakson aikana jatketaan perehtymistä asiakkaan kohtaamiseen erityisesti monikulttuuristen ja moninaisten asiakkaiden kannalta. Opintojaksossa korostuu opiskelijoiden henkilökohtaisen suhteen luominen tarkasteltaviin asioihin ja teemoihin sekä kokemuksellisesti että teoreettisesti. Oppimistehtävien ja yhteisen jakamisen kautta opiskelijat tutustuvat sosiaalialan moninaiseen ja monikulttuuriseen toimintaympäristöön. Opintojaksoon kuuluu Tikkurilan kansainvälisen viikon aikana (maaliskuun 1. viikko) toteutettu viikon mittainen työskentelyjakso.

V0078 Metodisuus asiakastyössä, 10 op**Opiskelija osaa:**

- hyödyntää erilaisia sosiaalialan teoreettisia lähestymistapoja ja metodisuutta toimiessaan asiakastilanteissa yksilöiden ja ryhmien kanssa
- valita, käyttää ja arvioida erilaisia asiakastyön menetelmiä suunnitelmallisesti ja tavoitteellisesti
- tukea ja ohjata erilaisia asiakkaita ja asiakasryhmiä kasvun ja kehityksen eri vaiheissa ja elämäntilanteissa
- tiedostaa sosiaalialan ammattilaisen mahdollisuudet ja rajat toimia kriisitilanteissa moniammatillisen tiimin jäsenenä
- hyödyntää terapeuttisia luovia menetelmiä osana sosiaalialan asiakastyötä
- erottaa, mitä on terapeuttinen toiminta ja terapiatyö

Opintojakson sisältö:

- asiakastyön tutkimukselliset ja tiedolliset lähtökohdat
- sosiaalialan asiakastyön teoreettiset lähestymistavat ja metodit
- sosiaalityön metodisuuden luonne ja sosiaalityön menetelmälliset perinteet
- kriisityön perusteet
- kuvataide-, liike- ja tanssi- sekä musiikkiterapian perusteet ja draaman mahdollisuudet terapiamuotona

Opintojakson kuvaus:

Opintojakson aikana jäsenetään sosiaalialan työn käsitteitä, tavoitteita ja tehtäviä yhteiskunnassa sekä perehdytään sosiaalialan ja -työn teoreettisiin ja metodisiin lähtökohtiin. Teorian ja käytännön vuoropuhelun (harjoitukset + työelämä) sekä oppimistehtävien kautta opiskelija oppii käyttämään erilaisia sosiaalialan työmuotoja ja menetelmiä sekä tunnistamaan, selkiinnyttämään ja arvioimaan omia toimintatapojaan ja työskentelyvalmiuksiaan. Jaksolla tutustutaan terapeuttisen luovan toiminnan muotoihin ja kriisityöhön osana sosiaalialan työtä.

V0046 Asiakastyön harjoittelu, 15 op**Opiskelija osaa:**

- hahmottaa organisaation perustehtävää ja toimintaympäristöä
- kohdata ja ohjata erilaisia asiakkaita ja asiakasryhmiä sosiaalialan työn perustehtävän mukaisesti ja asiakaslähtöisesti
- osallistua aktiivisesti ja vastuullisesti työyhteisön toimintaan
- jäsentää ammatillisia osaamistavoitteita ja kehittää joustavasti niitä oppimisprosessinsa mukaisesti
- arvioida omaa ammatillista kasvuaan sekä vahvuuksiaan ja kehittymistarpeitaan asiakastyössä
- toimia sosiaalialan eettisten periaatteiden mukaisesti

Opintojakson sisältö:

- asiakastyön perusvalmiuksien käytännöllinen opiskelu harjoittelupaikassa

Opintojakson kuvaus:

Asiakastyön harjoittelu suoritetaan sosiaalialan toimintaympäristöissä, joissa opiskelijalla on mahdollisuus osallistua asiakastyöhön. Harjoittelun aikana on keskeistä opiskelijan omien tavoitteiden asettaminen ja oman ammatillisen osaamisen arviointi käytännön asiakastyöskentelyn lisäksi.

V0047 Svenska inom socialbranschen, 5 op

Opiskelija osaa:

- käyttää ruotsin kieltä kirjallisesti ja suullisesti työympäristössään
- toimia asiantuntijayhteisössä käyttäen tehokkaasti viestinnän keinoja
- viestiä oman asiantuntijuusalueensa teemoista käyttäen erilaisia viestintäkanavia soveltaa vieraskielisistä lähteistä etsimäänsä tietoa
- hahmottaa sosiaalialan osaamista ja käytäntöjä muissa Pohjoismaissa

Opintojakson sisältö:

- asiakaslähtöinen suullinen ja kirjallinen viestintä
- sosiaalityön keskeinen terminologia
- työnhaku, opiskelijan itsensä, koulutuksen ja työkokemuksen esittely
- tutustuminen Pohjoismaiden sosiaalialan osaamiseen

Opintojakson kuvaus:

Opintojaksossa opiskelija saavuttaa ruotsin kielessä vähintään eurooppalaisen viitekehyksen mukaisen taitotason B1.2. Lisäksi hän saa valtionhallinnon kielitutkinnon mukaisen arvioinnin hyvä tai tyydyttävä suullisesta ja kirjallisesta kielitaidosta.

00634 Ruotsin kielen suullinen taito, 0 op

Opintojakson kuvaus:

Tämä opintojakso on ruotsin kielen suullisen taidon arvioinnin merkitsemistä varten.

00635 Ruotsin kielen kirjallinen taito, 0 op

Opintojakson kuvaus:

Tämä opintojakso on ruotsin kielen kirjallisen taidon arvioinnin merkitsemistä varten.

V016 HYVINVOINTIPALVELUT JA YHTEISKUNNALLINEN VAIKUTTAMINEN, 25 op

Kuvaus:

Opiskelija tuntee suomalaisen sosiaaliturva- ja hyvinvointipalvelujärjestelmän. Opiskelija ymmärtää hyvinvoinnin moniulotteisuuden ja erilaiset mahdollisuudet toteuttaa hyvinvointipolitiikkaa ja tuottaa hyvinvointia. Opiskelija saa valmiuksia toimia verkostoissa sekä moniammatillisessa yhteistyössä ja projekteissa.

Opiskelija osaa:

- tunnistaa yhteisötason ja yhteiskunnallisen tason muutoksia
- hahmottaa suomalaisen sosiaaliturvajärjestelmän kokonaisuuden sekä tuntee keskeisen palveluja ohjaavan lainsäädännön ja palvelurakenteen
- ohjata erilaisia asiakasryhmiä palvelujen ja etuisuuksien käytössä
 - toimia eri menetelmin yhteisöjen ja kansalaisten aseman vahvistamiseksi yhteiskunnassa
 - tunnistaa hyvinvointiyrittäjyys osana hyvinvointipalvelujen tuottamista
- toimia moniammatillisissa työryhmissä ja - verkostoissa
- käyttää rakenteellisen sosiaalityön menetelmiä ja työmuotoja ja liittää ne yhteiskunnalliseen ja sosiaalieettiseen viitekehykseen.
- hahmottaa sosiaalipolitiikan muutoksia EU:n integraatiokehityksessä sekä globalisaation tuomia haasteita sosiaaliturvajärjestelmään ja asiakastyöhön

Sisältö:

Teemassa on keskeistä tunnistaa globaalia kehitystä ja hyvinvointiyhteiskunnan muutoksia sekä näiden vaikutuksia

hyvinvointipalvelujen tarpeeseen ja järjestämiseen. Teemassa paneudutaan sosiaalipolitiikan peruslähtökohtiin, yhteiskunnalliseen muutokseen kansalaisten yhteisöjen ja yhteiskunnan näkökulmasta. Teemassa toimitaan erilaisin menetelmin kansalaisten hyvinvoinnin vahvistamiseksi. Teema antaa perustiedot sosiaaliturvasta ja –oikeudesta sekä yrittäjämäisistä hyvinvointipalveluista kuten järjestöt, yhdistykset ja yksityiset yritykset. Keskeistä on myös verkostotyön ja moniammatillisen yhteistyön käsittely sekä kriittinen sosiaalialan ammattietiikka.

Osaamisen kehittyminen:

Teema sijoittuu opiskelijan ammatillisen kasvun vaiheeseen, jossa opiskelijan alan ydinosaaminen kehittyy ja syvenee. Omien toiminnallisten valmiuksien käyttö kehittyy erilaisissa projekteissa ja yhteistyöverkostoissa. Teemassa opiskelijan eettinen tietoisuus ja yhteiskuntavastuu vahvistuvat ja yhteiskunnallisten prosessien ja rakenteiden merkitys syvenee. Globaalin kehityksen lainalaisuudet vahvistuvat ja hyvinvointipalvelujärjestelmän ja –palveluiden kehittämisosaaminen vahvistuu.

V0048 Hyvinvointiyhteiskunnan muutokset, 5 op

Opiskelija osaa:

- tarkastella yhteiskunnallisia muutoksia hyvinvoinnin ja sosiaalialan työn näkökulmista
- hahmottaa suomalaisen sosiaalipalvelujärjestelmän kehityslinjoja
- ennakoida kansainvälisyyskehityksen vaikutuksia omalla ammattialallaan

Opintojakson sisältö:

- hyvinvointi, talous ja yhteiskuntapolitiikka
- suomalainen yhteiskunta ja sen muutokset sosiaalialan työn kehityksenä
- sosiaalipalvelujärjestelmä ja sen muutokset kansallisessa ja kansainvälisessä yhteydessä
- yhteiskuntatieteellinen tutkimus ja sosiaalialan työ

Opintojakson kuvaus:

Opintojaksossa on keskeistä tunnistaa globaalia kehitystä ja hyvinvointiyhteiskunnan muutoksia sekä näiden vaikutuksia hyvinvointipalvelujen tarpeeseen ja järjestämiseen. Opintojaksossa paneudutaan sosiaalipolitiikan peruslähtökohtiin ja yhteiskunnalliseen muutokseen kansalaisten, yhteisöjen ja yhteiskunnan näkökulmasta.

V0079 Hyvinvoinnin tuottaminen, 10 op

Opiskelija osaa:

- hahmottaa sosiaalialan työhön liittyvän lainsäädännön ja hallinnon yleiset perusteet sekä hyvinvoinnin tuottamiseen liittyvän palvelujärjestelmän ja sen toiminnan
- jäsentää hyvinvoinnin tuottamiseen liittyviä kehittämishaasteita alueellisella, kansallisella ja kansainvälisellä tasolla
- tunnistaa ja nimetä hyvinvoinnin tuottamiseen liittyviä eettisiä kysymyksiä
- tunnistaa yhteisöön liittyvät luovat voimavarat ja niiden mahdollisuudet edistää yksilöiden hyvinvointia yhteisössä sosiokulttuurisen innostamisen keinoin
- jäsentää yhteisön, yhteisöllisyyden ja yhteistyön käsitteitä

Opintojakson sisältö:

- hyvinvointiyhteiskunnan arvopohja ja hyvinvointipalvelujen eettiset kysymykset
- sosiaalipalvelujärjestelmä ja palveluja määrittelevä ja säätelevä yleinen lainsäädäntö
- palvelujen tuottamisen hallinnolliset periaatteet ja mallit
- palvelujen kehittämishaasteet, innovaatiotoiminta sekä hyvinvointiteknologia
- yrittäjämäisen toimintatavan perusteet ja hyvinvointiyrittäjyyden lähtökohdat
- sosiokulttuurinen innostaminen yhteisöissä
- luovat ja toiminnalliset menetelmät yksilöiden, ryhmien ja yhteisöjen ohjauksessa

Opintojakson kuvaus:

Opintojaksolla tutustutaan hyvinvointipalvelujen tuottamiseen, lainsäädäntöön sekä hallinnon perusteisiin. Jakson aikana opiskelija saa valmiuksia toimia sosiokulttuurisen innostamisen keinoin erilaisissa yhteisöissä jaksolla toteutettavien projektien kautta. Projektit toteutetaan yrittäjyyden periaatteiden mukaisesti.

01280 Yhteiskunnallinen vaikuttaminen ja sosiaalietiikka, 10 op

Opiskelija osaa:

- hahmottaa sosiaalisia, yhteiskunnallisia ja globaaleja muutoksia
- analysoida huono-osaisuutta luovia ja ylläpitäviä yhteiskunnallisia ja globaaleja rakenteita ja prosesseja sekä keinoja vaikuttaa niihin
- huomioida kestävän kehityksen näkökulman työssään ja toimia sen mukaisesti
- käynnistää arvokeskustelua, toimia aktivoijana erilaisissa organisaatioissa ja verkostoissa
- tunnistaa yhteiskunnalliseen kehitykseen ja hyvinvointipalvelujen moninaisuuteen liittyviä eettisiä kysymyksiä
- edistää tasa-arvoisuuden periaatteiden toteutumista sosiaalialan työssä
- edistää yhteiskuntavastuun toteutumista

Opintojakson sisältö:

- kansalaisvaikuttaminen ja tiedottaminen
- yhdyskunta-, alue- ja yhteisötyö
- sosiaalisten ongelmien rakentuminen ja rakenteellinen sosiaalityö sekä näiden globaalit ulottuvuudet
- yhteiskunnallinen ja poliittinen vaikuttaminen
- sosiaalietikka, etiikan teoriat ja lähestymistavat
- oikeudenmukaisuus moraalisenä ja eettisenä ilmiönä

Opintojakson kuvaus:

Opintojaksossa käsitellään vaikuttajana toimimisen mahdollisuuksia eri sidosryhmissä ja erilaisia vaikuttamisen keinoja ja välineitä. Opintojakso antaa valmiuksia edistää tasa-arvoisuuden ja yhteiskuntavastuun periaatteiden toteutumista sosiaalialan työssä.

V018 LUOVUUS OSALLISUUDEN VAHVISTAJANA, 30 op**Kuvaus:**

Opiskelija osaa hahmottaa luovuuden ja luovan toiminnan merkityksen yksilön, yhteisön ja yhteiskunnan hyvinvoinnin edistämisessä ja osaa edistää luovuuden arvoa inhimillisen kasvun ja osallisuuden vahvistajana. Teeman työskentely tukee luovaa ja osallistavaa oppimista.

Opiskelija osaa:

- soveltaa eri ilmaisun muotoja ja hyödyntää niitä omassa luovassa prosessissaan osana ammatillista kehittymistään ja asiakastyötä
- jäsentää ja hyödyntää luovuuden ulottuvuudet: olemisen tapa, ajattelun keino, moniaistinen kieli, vaikuttamisen keino ja tutkimisen väline
- toimia ja vaikuttaa sosiokulttuurisena innostajana yhteisöjen hyvinvointia lisäävissä projekteissa yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa
- tutkia ja kehittää emotionaalista ja sosiaalista pääomaa yhteiskunnallisella tasolla taiteenkaltaisia toimintoja hyödyntäen

Sisältö:

Opiskelija suorittaa kaksi 15 op:n laajuista kokonaisuutta neljästä vaihtoehdosta. Teeman kokonaisuudessa pureudutaan luovuuden mahdollisuuksiin ja rajoihin yksilön, ryhmän, yhteisön ja yhteiskunnan näkökulmista sosiaalialan viitekehyksessä. Teemassa syvennetään ymmärrystä ihmisen moniaistisesta olemisen tavasta ja työskentelymuodoista ammattityössä. Kokonaisuudessa omaksutaan sosiokulttuurisen innostajan rooli toiminnan ja teorian kautta. Jakson aikana osaaminen on draaman, liikkeen, kuvan ja musiikin kielen soveltamista alan työssä, oman roolin ja ilmaisun tutkimista haasteellisissa tilanteissa, vaikeiden ja tärkeiden ilmiöiden näkyväksi tekemistä moniarvoisessa asiakastyössä, asiakkaan osallisuuden vahvistamista ja uusien mahdollisuuksien sekä ratkaisujen kehittämistä taiteenkaltaisen toiminnan ja sosiaalisen asiantuntijuuden välille. Teeman aiheita ovat osallisuus, liittyminen ja syrjäytyminen yhteisössä, kulttuurinen identiteetti ja toiminnallisuus osana yhteisötyötä.

Osaamisen kehittyminen:

Teema sijoittuu ammatillisessa kasvussa ammatillisen osaamisen syventämisen vaiheeseen. Teemassa opiskelijan eettinen tiedostaminen ja erilaisten näkökulmien huomioiminen työskentelyssä kasvaa sekä opiskelijan kyky hankkia, käsitellä ja arvioida tietoa kriittisesti kehittyä. Oma vastuunotto ryhmän oppimisesta ja opitun jakamisesta kehittyä.

V0054 Osallistava draama, 10 op

Opiskelija osaa:

- ottaa käyttöön valmiuksiaan draamallisessa toiminnassa ammatillisen osaamisen tukena ja kuntouttavana välineenä sekä työn voimavarana.
- suunnitella, ohjata ja arvioida ryhmäprosesseja, joissa hyödynnetään draaman keinoja
- soveltaa draaman ja teatterin kieltä vaihtoehtona tutkia ja tehdä näkyväksi yhteisön erilaisia tärkeitä ja vaikeiksi koettuja kysymyksiä
- toimia draaman ja sosiaalialan työn innostajana, menetelmien kehittäjänä ja vaikuttajana sosiaalisen asiantuntijuuden kentässä

Opintojakson sisältö:

- draaman ja teatterin keinot sekä tekemisen taidot sosiaalialan työssä
- oman ilmaisun kehittäminen
- draaman suuntaukset ja menetelmät sosiaalialan työssä
- draaman ohjaajan ja innostajan tehtävät
- teatteriksi ajatteleva

Opintojakson kuvaus:

Jakson aikana perehdytään sosiaalialan ilmiöihin, asiakkuuteen, työn haasteisiin draaman keinoin ja draamaan sen eri lajeihin. Jakson aikana osaaminen on draaman kielen vastuullista soveltamista alan työssä, oman roolin ja ilmaisun tutkimista haasteellisissa tilanteissa, vaikeiden ja tärkeiden ilmiöiden näkyväksi tekemistä asiakastyössä. Pääpaino on kokemuksellisessa oppimisessa ja sitoutumisessa ryhmän prosessiin.

V0055 Psyko- ja sosiodraama, 5 op

Opiskelija osaa:

- joitakin psyko- ja sosiodraaman keskeisiä tekniikoita ja teoreettista taustaa
- hahmottaa psyko – ja sosiodraaman mahdollisuudet sosiaalialan työssä
- hahmottaa draaman terapeuttisen ulottuvuuden
- toimia vastuullisesti sosiaalisen työn ja draamallisen toiminnan rajapinnoilla

Opintojakson sisältö:

- psyko- ja sosiodraaman teoria ja keskeiset käsitteet
- perustekniikat
- sosiometria ja eettiset kysymykset
- psykodraama terapiana

Opintojakson kuvaus:

Jakson aikana perehdytään sosiaalialan ilmiöihin, asiakkuuteen, työn haasteisiin draaman keinoin ja draamaan sen eri lajeihin. Jakson aikana osaaminen on draaman kielen vastuullista soveltamista alan työssä, oman roolin ja ilmaisun tutkimista haasteellisissa tilanteissa, vaikeiden ja tärkeiden ilmiöiden näkyväksi tekemistä asiakastyössä. Pääpaino on kokemuksellisessa oppimisessa ja sitoutumisessa ryhmän prosessiin.

V0056 Kuvallinen ilmaisu, 10 op

Opiskelija osaa:

- ottaa käyttöön valmiuksiaan kuvallisessa toiminnassa ammatillisen osaamisen tukena ja kuntouttavana välineenä sekä työn voimavarana
- suunnitella, ohjata ja arvioida ryhmäprosesseja, joissa hyödynnetään luovan toiminnan keinoja
- toimia taiteenkaltaisten toimintojen ja sosiaalialan työn menetelmien kehittäjänä ja vaikuttajana sosiaalisen asiantuntijuuden kentässä
- tunnistaa ja vaikuttaa luovuuden ehtoihin ja puitteisiin luovan yhteisön ja luovan hyvinvointiyhteiskunnan kehittymiseksi

Opintojakson sisältö:

- kuvan keinot sekä tekemisen taidot sosiaalialan työssä
- oman ilmaisun kehittäminen

- kuvallisen ilmaisun ohjaajan tehtävät
- visuaalisten kokemusten merkitys yksilön, yhteisön ja yhteiskunnan hyvinvoinnin edistämässä
- katsomisen tavat ja nähdyksi tuleminen

Opintojakson kuvaus:

Opiskelija syventää teorian ja tekemisen kautta käsitystään kuvallisen ilmaisun mahdollisuuksista sosiaalialan työssä. Opintojaksolla opiskelija etsii omia kuvallisia ilmaisukeinoja tekemällä ja havainnoimalla ja löytää kuvan mahdollisuudet ja rajat asiakastyössä. Opiskelija toimii kuvallisen prosessin ohjaajana ja ymmärtää suunnitelmallisuuden, tavoitteellisuuden ja reflektoinnin merkityksen yksilön, ryhmän ja yhteisön kanssa työskenneltäessä.

V0057 Yhteisötaide ja kuvan terapeuttisuus, 5 op

Opiskelija osaa:

- kohdata erityisen tuen tarpeessa olevia henkilöitä, joilla on jokin pitkäaikaissairaus, vamma tai muu liikunnallinen, psyykkinen, sosiaalinen erityisvaikeus
- ohjata, soveltaa kuvallista toimintaa ja avustaa erityisen tuen tarpeessa olevia henkilöitä
- soveltaa kuvan terapeuttista, kuntouttavaa ulottuvuutta
- soveltaa kuvan kieltä vaihtoehtona tutkia ja tehdä näkyväksi yhteisön erilaisia tärkeitä ja vaikeiksi koettuja kysymyksiä

Opintojakson sisältö:

- yhteisö- ja ympäristötaide
- terapeuttinen ulottuvuus kuvallisessa toiminnassa

Opintojakson kuvaus:

Opintojakson aikana opiskelija saa työpajaopetuksen puitteissa omakohtaisen kokemuksen kuvan terapeuttisista mahdollisuuksista. Kuvan terapeuttiseen ulottuvuuteen perehdytään kirjallisuuden ja kirjoittamisen kautta. Alan työympäristöissä ja hankkeissa toteutetaan pienoisprojekteja, jotka antavat opiskelijalle valmiuksia toimia kuvallisen toiminnan ohjaajana yhteisön tarpeita kuunnellen.

V0058 Soveltava liikunta ja tanssi, 10 op

Opiskelija osaa:

- ottaa käyttöön valmiuksiaan liikunnallisessa toiminnassa ammatillisen osaamisen tukena ja kuntouttavana välineenä sekä työn voimavarana.
- suunnitella, ohjata ja arvioida ryhmäprosesseja, joissa hyödynnetään liikunnan ja tanssin keinoja
- luoda ja kehittää olemassa olevan tiedon pohjalta omaa näkemystä liikunnasta ja tanssista sekä niiden soveltamismahdollisuuksista, erityismetodeista alan työssä
- toimia sosiaalialan työn, liikunnan ja tanssin innostajana, menetelmien kehittäjänä ja vaikuttajana sosiaalisen asiantuntijuuden kentässä

Opintojakson sisältö:

- liikunnan keinot ja tekemisen taidot sosiaalialan työssä
- ruumiillisten kokemusten sekä liikkumisen merkitys yksilön, yhteisön ja yhteiskunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä
- liikunnan ja tanssin yhteisöllisyys ja sosiaalinen pääoma
- ulkona ja syrjässä: ympäristötaide, retkeily, ulkoilu, seikkailu

Opintojakson kuvaus:

Opintojaksolla perehdytään sosiaalialan työn ja liikunnan sekä tanssin yhdistämisen prosessiin, sen mahdollisuuksiin ja rajoihin. Jaksolla korostuu erityisesti asiakkaan osallisuuden vahvistaminen ja vuorovaikutuksen tukeminen sekä uusien mahdollisuuksien sekä ratkaisujen kehittäminen liikunnallisen toiminnan ja sosiaalisen asiantuntijuuden välille. Pääpaino on kokemuksellisessa oppimisessa ja sitoutumisessa ryhmän prosessiin.

V0059 Liikunnan ja tanssin erityismetodit, 5 op

Opiskelija osaa:

- hahmottaa ihmisen kokonaisvaltaisen olemisen, mielen ja kehon yhteyden sekä yhteisöön liittymisen tarpeet, liittymisen esteet, liittymisen tukemisen muodot
- kohdata erityisen tuen tarpeessa olevia henkilöitä, joilla on jokin pitkäaikaissairaus, vamma tai muu liikunnallinen, psyykkinen, sosiaalinen erityisvaikeus
- ohjata, soveltaa liikuntaa ja avustaa erityisen tuen tarpeessa olevia henkilöitä
- soveltaa liikunnan ja tanssin terapeuttista, kuntouttavaa ulottuvuutta

Opintojakson sisältö:

- sosiaalis-emotionaaliset ja liikunnalliset erityistarpeet, ilmeneminen, taustatekijät, haasteiden arviointi ja tukeminen
- apuvälineet ja niiden käyttäminen liikunnassa ja liikkumisessa
- Sherbornen vuorovaikutusliikunta, psykomotoriikka ja muita erityismetodeja
- liike- ja tanssiterapian menetelmät

Opintojakson kuvaus:

Opintojaksolla perehdytään sosiaalialan työn ja liikunnan sekä tanssin yhdistämisen prosessiin, sen mahdollisuuksiin ja rajoihin. Jaksolla korostuu erityisesti asiakkaan osallisuuden vahvistaminen ja vuorovaikutuksen tukeminen sekä uusien mahdollisuuksien sekä ratkaisujen kehittäminen liikunnallisen toiminnan ja sosiaalisen asiantuntijuuden välille. Pääpaino on kokemuksellisessa oppimisessa ja sitoutumisessa ryhmän prosessiin.

V0060 Osallistava musiikki, 10 op**Opiskelija osaa:**

- ottaa käyttöön omia valmiuksiaan musiikillisessa toiminnassa sekä ammatillisen osaamisen tukena että työn voimavarana
- suunnitella, ohjata ja arvioida ryhmäprosesseja, joissa hyödynnetään musiikin keinoja
- soveltaa musiikkia asiakastyössä tukien yksilön ja ryhmän toimintaa
- toimia musiikkitoiminnan kehittäjänä ja vaikuttajana sosiaalisen asiantuntijuuden kentässä
- vaikuttaa luovuuden ehtoihin ja puitteisiin luovan yhteisön ja luovan hyvinvointiyhteiskunnan kehittymiseksi

Opintojakson sisältö:

- musiikin merkitys ja rooli sosiaalialan työssä ja hyvinvointiyhteiskunnassa
- oman musiikillisen ilmaisun kehittäminen
- ohjaajuus musiikkitoiminnassa
- musiikin työtavat ja elementit sekä menetelmät sosiaalialan työssä

Opintojakson kuvaus:

Jaksolla tutustutaan oman tekemisen kautta musiikin työtapoihin ja elementteihin kasvatuksen ja kuntoutuksen näkökulmasta sekä tutkitaan ja kehitetään omaa työskentelyä toiminnan ja teorian tasolla. Jakson aikana kehitetään omaa ohjaajan roolia sekä valmiuksia musiikkitoiminnan suunnitteluun, ohjaamiseen ja arviointiin. Jakson aikana syvennetään omien kokemusten ja teorian pohjalta omaa näkemystä musiikin käyttömahdollisuuksista sosiaalialan työssä. Musiikin soveltamista asiakastyöhön harjoitellaan erilaisten asiakastyön projektien kautta.

V0061 Musiikin terapeuttinen käyttö, 5 op**Opiskelija osaa:**

- soveltaa ja käyttää musiikkia terapeuttisesti asiakkaan hyvinvoinnin tukena
- hyödyntää omia musiikillisia voimavarojaan asiakastyössä ja oman työhyvinvoinnin tukena
- hahmottaa musiikkiterapian merkityksen ja mahdollisuudet terveyden edistäjänä

Opintojakson sisältö:

- terapeuttinen ulottuvuus musiikissa
- musiikki ilmiönä
- musiikin terapeuttiset mahdollisuudet asiakastyössä
- musiikkiterapian menetelmiä
- musiikki voimavarana

Opintojakson kuvaus:

Opintojaksolla tutustutaan musiikin terapeuttisiin mahdollisuuksiin omien kokemusten, käytännön esimerkkien ja teorian kautta. Jakson aikana perehdytään erilaisiin musiikkiterapian menetelmiin ja työtapoihin sekä pohditaan musiikin merkitystä eri asiakasryhmien sekä yksilön ja ryhmän hyvinvoinnin näkökulmasta. Opintojakson aikana aihetta lähestytään työpajojen, luentojen ja kirjallisten tehtävien kautta.

V0062 Ammatillisten työmenetelmien harjoittelu, Luovuus osallisuuden vahvistajana, 15 op

Opiskelija osaa:

- toimia ammatillisten toimintatapojen mukaisesti ja arvioida niitä suhteessa organisaation perustehtävään
- analysoida teoreettisesti perustellen käytännön ammattitoimintaa ja työtilanteita
- rakentaa empaattisen vuorovaikutussuhteen
- havaita eettisiä valintatilanteita ja etsiä ratkaisuja työyhteisön jäsenenä, asiakkaiden kanssa ja yhteistyöverkostoissa
- arvioida itseään kehittyvänä ammatilaisena suhteessa ammattityön menetelmiin ja asiakastyön haasteisiin
- kehittää kansainvälisyys- ja monikulttuurisuusosaamistaan kansallisessa ja kansainvälisessä toimintaympäristössä
- teeman harjoittelun erityistavoitteena:
- hyödyntää luovia toimintoja osana asiakastyötä
- rakentaa tavoitteellisesti vuorovaikutussuhteita hyödyntäen luovia toimintoja

Ammatillisen kasvun polku ja vuositeema:

Opiskelija osaa:

- tunnistaa ryhmän merkityksen osana oppimista ja jakaa oppimistaan ryhmässä
- tuntee sosiaalialan asiantuntijuuden ammatillisen osaamisen vaatimukset

Opintojakson sisältö:

- asiakastyön menetelmät
- tutkivan työotteen harjoittaminen

Ammatillisen kasvun polku ja vuositeema:

- ammatillinen kasvu ja ammatti-identiteetti

Opintojakson kuvaus:

Ammatillisten menetelmien harjoittelun harjoittelupaikaksi soveltuvat kaikki vaihtoehtoiseen teemaan soveltuvat alan toimintaympäristöt opiskelijan omien tavoitteiden ja suuntautumisen mukaan. Opiskelija voi kehittää tähän teemaan liittyvää kansainvälisyys- ja monikulttuurisuusosaamistaan suorittamalla harjoittelu ulkomailla. Lastentarhanopettaja – pätevyyden saaminen edellyttää harjoittelua päiväkodissa 2. tai 3. harjoittelussa.

Ammatillisen kasvun polku ja vuositeema

Ammatillisen kasvun polun vuositeema on Alan ydinosaamisen kehittäminen ja se liittyy 2. vuonna Ammatillisten menetelmien harjoitteluun. Ammatillisen kasvun opintojakso toteutetaan opettajatutoroinnin ja pienryhmäohjauksen eli tutortapaamisten avulla.

Edeltävät opinnot:

Asiakastyön harjoittelu

10 op vaihtoehtoisia syventäviä opintoja tai vastaavat tiedot

Asiakastyön harjoittelu - opintojakso sekä vähintään 10 op vaihtoehtoisia syventäviä opintoja tai vastaavat tiedot.

V021 SOSIAALIALAN TYÖN JOHTAMINEN JA KEHITTÄMINEN, 60 op

Kuvaus:

,

Opiskelija osaa:

- käyttää ja soveltaa tutkimus- ja kehittämistyön menetelmiä
- kehittää tutkimuksellisesti työelämää tuottamalla uusia ratkaisuja tuotteina, toimintamalleina tai työkulttuurina
- toimia vastuullisena työyhteisöjen ja verkostojen jäsenenä, johtajana ja kehittäjänä
- toimia tavoitteellisesti ryhmän jäsenenä
- hahmottaa monikulttuuristen ja kansainvälisten työyhteisöiden ja verkostojen toimintaa

Sisältö:

Teemassa korostuu tutkimus- ja kehittämistoiminnan oppiminen sekä työyhteisössä toimiminen. Johtaminen ja ryhmässä toimiminen ovat keskeinen osa teemaa.

Teemaan sisältyvä opinnäytetyö on osa ammattikorkeakoulun tutkimus- ja kehitystyötä. Se syventää opiskelijan ammatillista kehittymistä ja palvelee työelämää ja aluekehitystä sekä luo pohjaa myös kansainväliselle yhteistyölle. Opinnäytetyö kehittää työtä ja työelämän käytänteitä ja voi tuottaa merkityksellisiä innovaatioita. Siinä painottuu vuorovaikutus työelämän kanssa sekä tutkiva ja kehittävä työote. Opinnäytetöiden raporteissa korostuu tavoitteellisen toiminnan ja sen tulosten kuvaaminen sekä teoreettinen että tutkimuksellinen analysointi. Opinnäytetyöt sisältävät työelämää kuvailevaa ja selittävää uutta tietoa. Opiskelija rohkaistaan tekemään opinnäytetyönsä myös monikulttuurisissa ja kansainvälisissä hankkeissa. Opintojakso sisältää kypsyysnäytteen. Kypsyysnäytteessä opiskelija osoittaa aihealueen hallintaa sekä hyvää kirjallista ilmaisutaitoa.

Osaamisen kehittyminen:

Teema sijoittuu ammatillisen kasvun vaiheeseen, jossa työelämän kehittämisen ja uudistamisen valmiudet vahvistuvat. Teemassa korostuu kehittämis- ja johtamisvalmiuksien kehittyminen ja ammattiosaamisen syventyminen. Teema kytkeytyy opiskelijan valitsemaan syventävään teemaan ja paikallisyksikön tutkimus- ja kehittämistyön linjoihin.

V0070 Tutkimus- ja kehittämistoiminta, 5 op**Opiskelija osaa:**

- hahmottaa tutkimus- ja kehittämistoiminnan merkityksen sosiaalialalla
- tunnistaa tutkimus- ja kehittämistyön eettisen näkökulman
- muodostaa käsityksen tutkimus- ja kehittämisprosessista
- etsiä ja soveltaa kansainvälisiä tutkimuksia osaamisen syventämisessä

Opintojakson sisältö:

- kehittämistyö ja tutkiva työote sosiaalialalla
- projektityö, projektityön menetelmät ja arviointi
- tieteen filosofia ja etiikka
- tutkimus- ja kehittämisprosessi, tiedonhankinta ja tieteellinen kirjoittaminen
- opinnäytetyön prosessi ja käytänteet

Opintojakson kuvaus:

Opintojaksolla perehdytään tutkivan ja kehittävän työn perusteisiin ja sosiaalialan kehittämistyön lähtökohtiin ja eettisiin periaatteisiin. Opintojaksolla perehdytään tutkimusprosessiin ja projektityön periaatteisiin. Opintojaksolla opiskelija tutustuu opinnäytetyön prosessiin.

V0071 Tutkimus- ja kehittämistoiminnan menetelmät, 5 op**Opiskelija osaa:**

- suunnitella tutkimusasetelman, valita tarkoituksenmukaiset tutkimusmenetelmät ja toteuttaa pienimuotoisen tutkimusprosessin
- tuottaa ja analysoida laadullisia tutkimusaineistoja
- suorittaa kyselylomaketutkimuksen ja analysoida kvantitatiivista tutkimusaineistoa tilastollisia perusmenetelmiä käyttäen

Opintojakson sisältö:

- tutkimuksen metodologia
- kvalitatiiviset tutkimusmenetelmät
- kvantitatiiviset tutkimusmenetelmät

Opintojakson kuvaus:

Opintojakson aikana keskeistä on tutustua tutkimusmenetelmiin ja saada valmiuksia soveltaa niitä omaan opinnäytetyöhön. Opiskelija oppii käyttämään tutkimusmenetelmiä ja perehtyy laadullisen ja määrällisen aineiston tuottamiseen ja analyysin menetelmiin.

V0080 Tiimi ja ryhmätö, 5 op

Opiskelija osaa:

- hahmottaa tavoitteellisen toiminnallisen ryhmän kokonaisuuden ja mieltää itsensä osaksi ryhmäprosessia
- analysoida ja kehittää omaa toimintaansa vastuullisena ryhmän ja tiimin jäsenenä
- tarkastella ja soveltaa ryhmadynamiikkaa ja sen peruslainalaisuuksia ryhmän ohjauksessa
- toimia kokemuksellisen ryhmän ohjaajana

Opintojakson sisältö:

- ryhmän voima ja luovuus
- vallan ja johtajuuden eri muodot ryhmien prosesseissa
- kokemuksellisen ja toiminnallisen ryhmän ohjaaminen

Opintojakson kuvaus:

Opintojakson aikana tutkitaan ryhmään liittyviä ilmiötä ja syvennetään ryhmäosaamista. Opiskeluryhmä toimii kokemuksellisena oppimisympäristönä, jossa tutkitaan ryhmää ja siihen liittyvää dynamiikkaa ja muita ilmiöitä. Opiskelija saa kokemuksen ryhmän ja tiimin jäsenyydestä ja osaa analysoida oman ja muiden toiminnan merkitystä ryhmässä. Opiskelija syventää osaamistaan ryhmän ohjaajana.

V0073 English in Social Services I, 5 op

Opiskelija osaa:

- viestiä englannin kielellä työyhteisössään ja monikulttuurisessa ympäristössä
- toimia asiantuntijayhteisössä käyttämällä tehokkaasti viestinnän keinoja
- viestiä oman asiantuntijuusalueensa teemoista käyttäen erilaisia viestintäkanavia
- soveltaa vieraskielisistä lähteistä etsimäänsä tietoa
- hahmottaa sosiaalialan osaamista ja käytäntöjä globaalisti

Opintojakson sisältö:

- suullinen ja kirjallinen ammatillinen viestintä
- sosiaalityön keskeinen terminologia
- työnhaku, opiskelijan itsensä, koulutuksen ja työkokemuksen esittely
- tutustuminen sosiaalialan osaamiseen eri maissa Kansainvälisellä viikolla

Opintojakson kuvaus:

Opintojaksossa osaaminen on vaikuttajan osaamista viestinnällisin keinoin. Osaamisen kehittämisen viitekehys on suomenkielisten työorganisaatioiden lisäksi englantia työkielenään käyttävät organisaatiot. Opintojaksossa opiskelija saavuttaa vähintään eurooppalaisen viitekehyksen mukaisen taitotason B.2.

V0081 Vastuullinen johtaminen työyhteisössä, 10 op

Opiskelija osaa:

- toimia vastuullisesti ja tavoitesuuntautuneesti organisaation työntekijänä ja johtamistilanteissa
- toimia työyhteisön jäsenenä tai esimiehenä sekä edistää omaa ja yhteisön hyvinvointia
- tunnistaa ja toimia organisaation eettisten arvojen mukaisesti monikulttuurisissa työyhteisöissä ja arvioida omaa ja organisaation toimintaa kriittisesti
- käyttää soveltavan tutkimus- ja kehittämistoiminnan työvälineitä ja luovia menetelmiä organisaation kehittämistyössä ja laatutyössä
- soveltaa työlainsäädäntöä käytännön työtilanteissa
- ymmärtää taloushallinnon perusperiaatteet organisaation toiminnassa
- arvioida omia alaistaitoja ja sisäisen yrittäjyyden piirteitä
- kehittää itseään ammatillisena ja työyhteisön vastuullisena toimijana

Ammatillisen kasvun polku ja vuositeema:

Opiskelija osaa:

- toimia vastuullisesti työntekijän roolissa ottaen vastuuta omasta ja yhteisön hyvinvoinnista

Opintojakson sisältö:

- organisaatiokulttuuri ja arvot
- strateginen johtaminen, organisaation kehittäminen ja laatutyö
- henkilöstöjohtaminen ja työhyvinvointi
- itsensä johtaminen, alaistaidot
- mentorointi
- taloushallinto, työlainsäädäntö: työsuhteasiat ja työsuojelu

Ammatillisen kasvun polku ja vuositeema:

- urasuunnittelu
- mentorointi
- sosionomin ammattikuva ja sosiaalialan työ

Opintojakson kuvaus:

Opintojaksossa syntyvä osaaminen ilmenee työyhteisössä toimimisen ja johtamisosaamisen keskeisten työvälineiden hallintana sekä vastuullisena käyttämisenä työelämän erilaisissa tilanteissa. Osaaminen muodostuu ryhmätoiminnan ja organisaation toimintarakenteiden, tavoitteiden sekä tuloksellisuuden perustalle. Näkökulmana on johtamisen ja alaistaitojen eettinen vastuullisuus. Opintojaksolla perehdytään mentoroinnin mahdollisuuksiin ammatillisen kasvun tukena. Ammatillisen kasvun polku etenee työelämän kehittämisen ja uudistamisen vaiheeseen, jossa opiskelija sosiaalialan identiteetti syvenee ja tulevan työntekijän rooli alkaa muodostua.

Ammatillisen kasvun polku ja vuositeema

Ammatillisen kasvun polun vuositeema on Osaamisen syventäminen ja se kytkeytyy 3. vuonna Vastuullinen johtaminen työyhteisössä–opintojaksoon. Ammatillisen kasvun opintojakso toteutetaan opettajatutoroinnin ja pienryhmäohjauksen eli tutortapaamisten avulla.

V0075 Opinnäytetyö, 15 op**Opiskelija osaa:**

- esittää perusteluja työelämää koskevia kehittämis ehdotuksia
- käsitteellistää työelämän ilmiöitä tutkittuun tietoon perustuen
- käyttää sopivia tutkimus- ja kehittämismenetelmiä uuden tiedon tuottamiseksi
- toimia kotimaisissa tai kansainvälisissä kehittämishankkeissa yhteistoiminnallisesti ja vastuullisesti työelämän ja muiden yhteistyökumppanien kanssa
- arvioida omaa toimintaansa ja omia ratkaisujaan kriittisesti
- hallita kokonaisuuksia sekä esittää asiansa loogisesti ja perustellen

Opintojakson sisältö:

- opinnäytetyöprosessiin ja kehittämishankkeeseen perehtyminen ja aiheen ideointi
- opinnäytetyösuunnitelma, jossa kuvataan opinnäytetyön tausta ja tavoitteet, keskeinen aiheita koskeva tutkittu tieto, käytettävät tutkimus- ja kehittämismenetelmät sekä toteuttamissuunnitelma
- opinnäytetyön toteuttaminen
- opinnäytetyön raportointi ja julkistaminen
- kypsyysnäyte

Opintojakson kuvaus:

Opinnäytetyö on osa ammattikorkeakoulun tutkimus- ja kehitystyötä. Se palvelee opiskelijan ammatillista kehittymistä sekä työelämää ja aluekehitystä. Opinnäytetyö kehittää työtä ja työelämän käytänteitä ja voi tuottaa myös laajemmin merkityksellisiä innovaatioita Suomessa ja kansainvälisesti.

Opinnäytetyön lähtökohtana on työelämän kehittämishaaste. Siinä painottuu vuorovaikutus työelämän kanssa sekä tutkiva ja kehittävä työote. Opinnäytetöiden raporteissa korostuu tavoitteellisen toiminnan ja sen tulosten kuvaaminen sekä teoreettinen ja tutkimuksellinen analysointi. Opinnäytetyöt sisältävät työelämää kuvailevaa tietoa, sitä selittävää, tutkimuksellista tietoa sekä työelämää varten tuotettua uutta osaamistietoa.

Opintojakso jakaantuu Opinnäytetyön suunnitelmaan sekä Opinnäytetyön toteuttamiseen, johon kuuluvat raportointi ja arviointi. Opinnäytetyö toteutetaan Laurean hankkeissa. Opintojaksoon kuuluu paikallisyksikön yhteinen opinnäytetyön ohjauksen prosessin vaiheet. Opintojakso sisältää kypsyysnäytteen suorittamisen.

Kypsyysnäytteessä opiskelija osoittaa aihealueen hallintaa sekä hyvää kielitaitoa.

Ammatillisen kasvun polku ja vuositeema

Ammatillisen kasvun polun vuositeema on Työelämän kehittäminen ja uudistaminen ja se liittyy opiskelijan opintojen loppuvaiheeseen, valmistumisvaiheeseen sekä työelämään siirtymiseen. Valmistumisvaiheessa käydään opiskelijan itsearviointiin perustuen kokoava keskustelu ammatillisesta kasvusta sekä työntekijän rooliin siirtymisestä valmistumiskeskustelun yhteydessä. Ammatillisen kasvun opintojakso toteutetaan opettajatutoroinnin ja pienryhmäohjauksen eli tutortapaamisten avulla. Mentorointi kytkeytyy ammatillisen kasvun polkuun siten, että opiskelijalla on työelämämentor tai opintojen loppuvaiheessa opiskelija mentoroi aloittavaa opiskelijaa.

Edeltävät opinnot:

x Tutkimus- ja kehittämistyö 5 OP

x Tutkimus- ja kehittämistyön menetelmät 5 OP

V0076 Ammattityön ja palveluinnovaatioiden kehittämisen harjoittelu, 15 op

Opiskelija osaa:

- jäsentää ja analysoida keskeisiä kehittämisen kohteita ja laatua työelämän kehittämisen alueellisista lähtökohdista
- toimia työyhteisössä ja yhteistyöverkostossa kehittämistavoitteiden mukaisesti soveltaa tutkimus- ja kehittämistoiminnan työvälineitä ja menetelmiä
- arvioida ja pohtia ammatillista osaamista ja kehittämisen tavoitteita toimintaympäristön ja ajankohtaisten yhteiskunnallisten haasteiden mukaisesti
- arvioida omaa ammattieettistä toimintaa, ammattityön ja ammattialan eettisiä periaatteita
- kehittää kansainvälisyys- ja monikulttuurisuusosaamistaan kansallisessa tai kansainvälisessä toimintaympäristössä
- jäsentää julkisen, yhteisöllisen tai yksityisen organisaation toiminnan lähtökohtia ja mahdollisuuksia hyvinvointiyrittäjyyden näkökulmasta
- arvioida omaa kehittämistyötä osana hyvinvointipalvelujen tuottamista sekä mahdollisuutta tuotteistaa kehittämistyö yrittäjämäiseksi palveluksi

Opintojakson sisältö:

- kehittämistyön harjoittaminen
- vastuullisen ammatillisuuden ja työyhteisön/hankkeen toimijana kehittyminen

Opintojakson kuvaus:

Ammattityön ja palveluinnovaatioiden kehittämisen harjoittelun paikoiksi soveltuvat Laurean hankkeet, sosiaalialan toimintaympäristön erilaiset hankkeet ja projektit sekä organisaatiot, joissa opiskelijalla on mahdollisuus osallistua kehittämistyöhön ja toteuttaa yhteistyössä oma kehittämisprojekti. Opiskelija voi kehittää tähän teemaan liittyvää kansainvälisyys - ja monikulttuurisuusosaamistaan suorittamalla harjoittelun ulkomailla.

V022 VAPAASTI VALITTAVAT, 20 op

Kuvaus:

Vapaaasti valittavien opintojen tavoitteena on syventää tai laajentaa sosiaalialan osaamista sekä mahdollistaa aikaisemman osaamisen tunnustaminen osaksi opintoja.

Sisältö:

Teeman alle sijoitetaan ne opintojaksot, jotka opiskelija valitsee Laurean kieliopinnoista, Laurean yhteisistä opinnoista tai toisen koulutusohjelman opetussuunnitelmasta. Teeman alle opiskelija voi valita sosiaalialan koulutusohjelman vaihtoehtoisista syventävistä teemoista opintojaksoja, jotka ovat tarjolla vuosittain vaihtuvassa vapaaasti valittavien opintojen tarjonnassa. Teeman alle sijoitetaan myös ne toisessa korkeakoulussa (toinen ammattikorkeakoulu, yliopisto, virtuaali-amk, ulkomainen korkeakoulu) suoritettavat opinnot, joille ei löydy korvaavuutta koulutusohjelman opetussuunnitelmasta, mutta jotka opiskelija haluaa liittää tutkintoonsa. Teeman alle voidaan hyväksilukea sosiaalialan työkokemusta aikaisemmin hankitun osaamisen tunnustamisen ja tunnustamisen eli AHOTT-menettelyn kautta, jolloin opiskelija suorittaa osaamisestaan näytön.

Osaamisen kehittyminen:

Teema sijoittuu ammatillisuuden kasvun syventämisen vaiheeseen ja työelämän kehittämisen ja uudistamisen vaiheeseen. Opiskelijan osaaminen kehittyy omien tavoitteiden suunnassa.

00202 Englannin kielen osaamisen lähtötasotesti, 0 op

Opintojakson kuvaus:

Opintojen alkaessa kaikki opiskelijat osallistuvat ruotsin ja englannin kielen lähtötasotesteihin, jos nämä kielet sisältyvät ammattikorkeakouluopintojen edellytyksenä olevaan aiempaan tutkintotodistukseen tai opiskelijat ovat saaneet kyseisten kielten opetusta aikaisemmin. Lähtötasotesti on kaikilla koulutusaloilla sama ja siihen voi osallistua vain kerran. Alan vaihto Laurean sisällä ei edellytä uutta testiä. Testin avulla varmennetaan opiskelijan valmiudet kieliopintojen aloittamiseksi. Ellei opiskelija selviydy lähtötasotestistä, hän osallistuu kielen valmentavalle opintojaksolle opintojen alkuvaiheessa. Suoritettuaan valmentavat opinnot hyväksyttävästi opiskelija saa opintopisteitä luettavaksi vapaasti valittaviin opintoihin.

00203 Ruotsin kielen osaamisen lähtötasotesti, 0 op

Opintojakson kuvaus:

Lähtötasotestin tekevät ne, joilla ruotsi sisältyy ammattikorkeakouluopintojen edellytyksenä oleviin aiempiin opintoihin, eivät kuitenkaan ne, joitten koulusivistyskieli on ruotsi.

Opintojen alkaessa kaikki opiskelijat osallistuvat ruotsin ja englannin kielen lähtötasotesteihin, jos nämä kielet sisältyvät ammattikorkeakouluopintojen edellytyksenä olevaan aiempaan tutkintotodistukseen tai opiskelijat ovat saaneet kyseisten kielten opetusta aikaisemmin. Lähtötasotesti on kaikilla koulutusaloilla sama ja siihen voi osallistua vain kerran. Alan vaihto Laurean sisällä ei edellytä uutta testiä. Testin avulla varmennetaan opiskelijan valmiudet kieliopintojen aloittamiseksi. Ellei opiskelija selviydy lähtötasotestistä, hän osallistuu kielen valmentavalle opintojaksolle opintojen alkuvaiheessa. Suoritettuaan valmentavat opinnot hyväksyttävästi opiskelija saa opintopisteitä luettavaksi vapaasti valittaviin opintoihin.

00493 Suomi toisena kielenä- lähtötasotesti, 0 op

Opintojakson kuvaus:

Suomenkielisissä koulutusohjelmissa opiskelevat maahanmuuttajataustaiset opiskelijat suorittavat suomen kielen lähtötasotestin.

00194 Englannin kielen valmentavat opinnot, 3 op

Opiskelija osaa:

- englannin perussanaston ja kieliopin
- hyödyntää erilaisia menetelmiä kielitaitonsa kehittämisessä

Opintojakson sisältö:

- englannin kielen keskeiset rakenteet
- englannin kielen perussanasto

Opintojakson kuvaus:

Opiskelija harjoittaa viestintätaitojaan englannin kielessä kehittääkseen valmiuksiaan osallistua englannin kielen varsinaisiin opintoihin.

00195 Ruotsin kielen valmentavat opinnot, 3 op

Opiskelija osaa:

- ruotsin perussanaston ja kieliopin
- hyödyntää erilaisia menetelmiä kielitaitonsa kehittämisessä

Opintojakson sisältö:

- ruotsin kielen keskeiset rakenteet
- ruotsin kielen perussanasto

Opintojakson kuvaus:

Opiskelija harjoittaa viestintätaitojaan ruotsin kielessä kehittääkseen valmiuksiaan osallistua ruotsin kielen varsinaisiin opintoihin.

00388 Suomen kielen ja viestinnän valmentavat opinnot, 3 op**Opiskelija osaa:**

- toimia tarkoituksenmukaisesti opiskeluajan tekstitapahtumissa
- hyödyntää kielenhuollon ja kielitiedon apuvälineitä
- ottaa vastuun tiimitöiden viestintätehtävistä

Opintojakson sisältö:

- henkilökohtainen viestijäprofiili
- kielitiedon ja kielenhuollon apuvälineet
- erityyppisten tekstien ja puheiden laadinnan ohjeistukset

Opintojakson kuvaus:

Opiskelija tulee tietoiseksi omista vahvuuksistaan viestijänä. Opiskelijan osaaminen ilmenee taitona ja halukkuutena kantaa vastuuta erilaisten tiimitöiden suullisesta ja kirjallisesta viestinnästä. Opiskelija lähestyy kielitietoa ja kielenhuoltoa aikuisen viestijän näkökulmasta ja harjaantuu käyttämään kielenhuollon apuvälineitä asiatekstin rakentamisessa.

00522 Suomen kielen valmentavat opinnot, 3 op**Opintojakson kuvaus:**

Ellei opiskelija selviydy lähtötasotestistä, hän osallistuu kielen valmentavalle opintojaksolle opintojensa alkuvaiheessa. Kielten valmentavista opintojaksoista annetaan annetaan opiskelijalle opintopisteitä vapaasti valittaviin opintoihin, jos opiskelijan kielen lähtötaso on havaittu puutteelliseksi ja hänet on siksi ohjattu näihin kieliopintoihin.

00636 Suomen kielen kirjallinen taito, 0 op**00637 Suomen kielen suullinen taito, 0 op****00797 Työelämäenglantiin tutustuminen, 3 op****Opiskelija osaa:**

- hahmottaa englanninkielisen viestinnän perusteita työyhteisössään ja monikulttuurisessa ympäristössä
- hahmottaa asiantuntijayhteisössä käytettävän tehokkaan viestinnän keinoja
- hahmottaa oman asiantuntijuusalueensa teemojen käsittelyyn liittyviä erilaisia viestintäkanavia
- hahmottaa omaan asiantuntijuusalueensa liittyviä vieraskielisiä lähteitä

Opintojakson sisältö:

- suulliseen ja kirjalliseen ammatilliseen viestintään tutustuminen
- sosiaalialan keskeiseen terminologiaan tutustuminen
- työnhakuun, opiskelijan itsensä, koulutuksen ja työkokemuksen esittelyyn tutustuminen

Opintojakson kuvaus:

Työelämäenglantiin tutustuminen on tarkoitettu erityisesti niille opiskelijoille, jotka haluavat parantaa englannin kielen alkeistaitojaan osallistumalla kielen opetukseen, keskusteluryhmiin tai luennoille. Kurssi sopii myös sellaisille opiskelijoille, joilla on todettu vakavampia luki- tai oppimisvaikeuksia samoin kuin sellaisille opiskelijoille, joiden kielen opiskelusta alkeistasolla on kulunut kauan aikaa. Kurssia tarjotaan myös sellaisille vaihto-opiskelijoille, joilla ei ole riittävää englannin osaamisen pohjaa voidakseen osallistua suoraan opintojaksolle 00041 English in Social Services I 5 OP.

00798 Työelämäenglantiin tutustuminen, 5 op

Opintojakson kuvaus:

Työelämäenglantiin tutustuminen on tarkoitettu erityisesti niille opiskelijoille, jotka haluavat parantaa englannin kielen alkeistaitoaan osallistumalla kielen opetukseen, keskusteluryhmiin tai luennoille. Kurssi sopii myös sellaisille opiskelijoille, joilla on todettu vakavampia luki- tai oppimisvaikeuksia samoin kuin sellaisille opiskelijoille, joiden kielen opiskelusta alkeistasolla on kulunut kauan aikaa.

00799 Työelämäruotsiin tutustuminen, 3 op

Opiskelija osaa:

- hahmottaa ruotsinkielisen viestinnän perusteita työyhteisössään ja monikulttuurisessa ympäristössä
- hahmottaa asiantuntijayhteisössä käytettävän tehokkaan viestinnän keinoja
- hahmottaa oman asiantuntijuusalueensa teemojen käsittelyyn liittyviä erilaisia viestintäkanavia
- hahmottaa omaan asiantuntijuusalueensa liittyviä vieraskielisiä lähteitä

Opintojakson sisältö:

- suulliseen ja kirjalliseen ammatilliseen viestintään tutustuminen
- sosiaalialan keskeiseen terminologiaan tutustuminen
- työnhakuun, opiskelijan itsensä, koulutuksen ja työkokemuksen esittelyyn tutustuminen

Opintojakson kuvaus:

Työelämäruotsiin tutustuminen on tarkoitettu erityisesti niille opiskelijoille, jotka haluavat parantaa ruotsin kielen alkeistaitoaan osallistumalla kielen opetukseen, keskusteluryhmiin tai luennoille. Kurssi sopii myös sellaisille opiskelijoille, joilla on todettu vakavampia luki- tai oppimisvaikeuksia samoin kuin sellaisille opiskelijoille, joiden kielen opiskelusta alkeistasolla on kulunut kauan aikaa.

00800 Työelämäruotsiin tutustuminen, 5 op

Opintojakson kuvaus:

Työelämäruotsiin tutustuminen on tarkoitettu erityisesti niille opiskelijoille, jotka haluavat parantaa ruotsin kielen alkeistaitoaan osallistumalla kielen opetukseen, keskusteluryhmiin tai luennoille. Kurssi sopii myös sellaisille opiskelijoille, joilla on todettu vakavampia luki- tai oppimisvaikeuksia samoin kuin sellaisille opiskelijoille, joiden kielen opiskelusta alkeistasolla on kulunut kauan aikaa.